

CENA ŽITKA
 Pšenica 6.60 — 6.80 — — Hrz 5. —
 5.50 — — Ječmen 4.50 5.50 — Zob
 5.50 — — Kuruza 7. — —

LOTTERIJA.
 Boest 28 augustus, 1887.
58. 48. 75. 42 12.

A kivilágításhoz
ÜVEGPOHARAK
 jutányos áron
K A P H A T Ó K:
Mozes Bernát
 kereskedésében. 743 1-1

1703 szám: tk. 1887.

Arverést feltételek.
 Zalamegye összesített árátára végrehajtónak Svecz György végrehajtást szenvedő elleni 204 ft. 20 kr. tökékövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében,
 1. Az

1887. évi szeptember hó 6. napján d. e. 10 órakor

Gárdinovecz községhez tartozó nyilvános árverésen árverés alá bocsátottak nagy-kanizsai kir. törvényszék (a csáktornyai kir. járásbíró) területén lévő a gárdinovecz 74. sz. telek-nyilv. könyvben A 103. hrsz. alatt felvett ingatlanból Svecz Györgyöt illető rész 179 ftban, a gárdinovecz 301. sz. telek-nyilv. könyvben A 407b hrsz. alatt felvett ingatlan 40 ftban. ezennel megállapított kikiáltási árban.

2. Ezen árverésen a fent körülírt ingatlanok kikiáltási árán alól is eladatni fognak.

3. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át vagyis 17 ft. 90 kr., 4 ft. készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. k. igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

4. Vevő köteles a vételár három egyenlő részletben és pedig: az elsőt az árverés napjától számítandó 8. nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól, számítandó 30. nap alatt, a harmadikat ugyanszón naptól számítandó 60. nap alatt minden egyesvételtől részlet után az árverés napjától számítandó 6% -os kamatokkal együtt az 1881. évi december hó 6-án 39422(7 J. M. sz. a. kelt rendeletben előírt módon az csáktornyai magy. kir. adóhivatal mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni - Vevők köteles az ingatlanokat törheli és az árverés napját követőleg eredékes adókat és átruházási illetéket viselni.

6. Vevő a megvett ingatlan birtokába az árverés jogerőre emelkedése után lép és ezeknek hasznát is illeti.

7. A vevőnek vételi bizonyítvány az 1881. LX. t. cz. intézkedései értelmében csak az esetben fog kiadatni ha az árverés napjától számított 15. nap alatt az idézett törvényzikk 187 §-a intézkedésének megfelelő utóajánlat nem tétetik.

8. A tulajdonjognak vevő javára bekebelezése és a vételár és kamatainak teljes lefizetése után fog hivatalból elrendeltetni.

9. A mennyiben vevő az árverési feltételek bármelyikének a kitűzött időben eleget nem tenné az általa megvett ingatlanokra az érdekelt felek bármelyikének kérelme következtében az 1881. évi tcz. 1855 a szerint vevő veszélyére és költségére bánatpénznek elvesztése mellett újabb árverés fog elrendeltetni.

Szeptember hó 8-án (Ő Felsége a Király jövedele alkalmával)
lapunk diszkiadásban fog megjelenni;
HIBETÉSEK SZÁMÁBÓ CSAK E HÉT 4-ig VÉTELTEN KELL A KIADÓHIVATALBAN

Kelt Csáktornyan 1887. évi május hó 26-én napján.

A Csáktornyai kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság. 744 1-1

1704. szám tk. 1887.

Arverést hirdetem. kivonat.

A csáktornyai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az m. kir. államkincstár végrehajtónak Bisztróvi József és neje Novák Anna, Kursanezi lakos végrehajtást szenvedő elleni 21 ft. 67 kr. tökékövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a nagy-kanizsai kir. törvényszék (a csáktornyai kir. járásbíró) területén lévő a kursanezi 17. tk. 18. hrsz. a: 306 ft.; a 66 hrsz. a. 126 ft.; és 69b. hrsz. a. 367 ft. becsült ingatlanokra az árverést elrendelte. Megjegyztetik hogy az árveréssel a C. 3. sor cz. a. Novák Ferenc és Kalcics Katalin javára bekebelezett szolgálalmijog az árveréssel nem érintetik. Minthogy pedig a szolgálalmijog megelőzőleg C. 1. sor sz. a. Burits Ilona javára 100 ft.; Hergár István javára pedig C. 2. sor sz. a. 52 ft. 82 kr. zálogjoggal bekebelezve van — és így ezen összegek kifizetésére 336 ft. 32 kr. szükségesnek mutatkozik; — a mennyiben az ingatlanok a szolgálalmijog fentartásával olyan árban adatának el — mely a 346 ft. 32 kr. meg nem üti; az árverés hatálytalanra válik, és az ingatlanok a szolgálalmijog fentartása nélkül az alább írt határnapon ugyanann eladának, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az

1887. évi szeptember hó 10. napján d. e. 10 órakor

Kursanez község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árán alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át vagyis 30 ft. 60 kr., 12 ft. 60 kr. és 36 ft. 70 kr. készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Csáktornyan 1887. évi május hó 26-ik napján. A csáktorn. kir. jbiróság mint telekkvi hatóság. 745 1-1

1705. szám. tk. 1887.

Arverést hirdetem. kivonat.

A csáktornyai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az államkincstárnak végrehajtónak Sztanko István, stridoi volt lakos végrehajtást szenvedő elleni 429 ft. 25 kr. tökékövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a nagy-kanizsai k. törvényszék (a csáktornyai járásbíró) területén lévő III. hegykerületi 95. telek-nyilv. könyvben 123 hrsz. alatti ingatlanra az árverést 572 ft. ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az

1887. évi szeptember hó 12-ik napján d. e. 10 órakor

a III. hegykerületi község bíróságánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árán alól is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át vagyis 57 ft. 20 kr. készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

dött kezéhez letenni, avagy az 1881 LX. t. cz. 170-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Csáktornyan 1887. évi május hó 26. napján, A csáktornyai kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság. 746 1-1

1707: szám tk. 87

Arverési kérvénye Zalamegye összesített árátára nevében Dr. Tuboly Gyula megyei t. ügyész nagy-kanizsai lakosnak Novoszel István gárdinovecz lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében.

Arverést hirdetem.

A kérelem a végr. törv. 144 és 148 §-a értelmében helye lévén ezennel közhírré tétetik, miszerint a nagy-kanizsai kir. törvényszékhez tartozó a csáktornyai kir. járásbíró területén lévő gárdinovecz községi 39. számú tjkvben A I. 49. 90. 451. 533. 48. 622. és 648. hrsz. alatt felvett s tartozékokkal együtt 242 ft-ra becsült Novoszel István illető 1/6 részre mégis a gárdinovecz 207. számú tjkvben A 1. 2. sor 91. hrsz. alatt felvett 6 ft-ra becsült Novoszel István illető 1/6 részre ugy a gárdinovecz 39. számú telek-nyilv. könyvből az ugyanazon községi 379 számú tjkvben A 1. sor 894. hrsz. a. átjegyzett 15 ft-ra becsült Novoszel István illető 1/6 részre végre a 39. számú telek-nyilv. könyvben az ugyanazon községi 380. számú tjkvben A 1. sor 756. hrsz. alatt átjegyzett 21. ft-ra becsült Novoszel István illető 1/6 részre s így összesen 278 ft-ra becsült ingatlanokra kérelmező Zalamegye árvtár 84 ft 76 kr. tökékövetelésnek s ettől 1880. évi Január hó 1-ső napjától járó 7% kamatoknak 14 ft. 87 kr. perbeli 5 ft végrehajtási már megállapított, valamint összes árverési 16 ft 65 kr. és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett a kért végrehajtási árverés elrendeltetik, és ennek feltételei a következőkben állapíttatnak meg —

1-ör A végrehajtás alá vont ingatlanok telekkönyvi testenkint együttesen adattnak el.

2. Kikiáltási ár a fennebb kitett becsárak melyeken alól is az árverésre kitűzött birtokok el fognak adatni.

3. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

4. Vevő köteles a vételár három egyenlő részletben és pedig az első árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 15 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számítandó 30 nap alatt az utolsó részletet ugyanazon naptól számítandó 60 nap alatt minden egyes vételár részlet után a birtokba lépés napjától számítandó 6% -os kamatokkal együtt a helybeli kir. adó mint bírói letéti pénztárnál lefizetni. A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

5. Vevő köteles az épületeket a birtokba lépés napjával tűzkár ellen biztosítani.

6. Az árverés jogerőre emelkedésekor vevő a megvett ingatlan birtokába lép, emelől fogva a megvett ingatlan hasznát és terheit ez időtől is, illetik.

7. A tulajdonjognak bekebelezése csak a vételár és kamatainak teljes lefizetése után fog vevő javára hivatalból elrendeltetni.

8. Az átruházási költségek vevő törhelik. Az a mennyiben vevő az árverési feltételek bármelyikének eleget nem tenné a megvett ingatlan az érdekelt felek bármelyikének kérelmére a végr. 185 §-a értelmében vevő veszélyére és költségére bánatpénznek elvesztése mellett újabb árverés alá bocsátatni fog.

Az árverés megtartására határidőül **1887. évi szeptember hó 6-ik napjának d. u. 3 órakor** a gárdinovecz község kázhhoz tüzetik ki.

Az elrendelt árverés a fentirt telek-nyilv. könyvben feljegyztetni, az ezenel kiadott árverési hirdetmény a bíróság hirdetményi táblájára kifüggesztetni, valamint közhírré tétel végett a gárdinovecz község előjáróságának 2. példányban a községek Belicza Turcsisbec, Novákovecz, Domasinecz, és Derzsimumecz községek előjáróságainak egy-egy példányban közzététel. végett kiadatni rendeltetik.

Az egyidejűleg megállapított árverési feltételek a gárdinovecz község házánál és az alulirt telekkönyvi hatóságnál megtekinthetők.

Mírói végrehajtató fél képviselője Dr. Tuboly Gyula megyei t. s. ügyész Nagy-Kanizsán, Novoszel István gárdinovecz lakos Molnár Elek urodalmi ügyész ur helyben mint Gróf Festetits Jenő általános megbízottja a nagy-kanizsai dél zalai takarékpénztár, Novoszel Pál gárdinovecz lakos ugyintén a zalaegegrszögi kir. adó felügyelő és pedig az utóbbi azon megjegyzéssel értesítettetik, miszerint a kincstári követelések kielégítése végett közvetlenül az alulirt, telekkönyvi hatósághoz forduljon.

A csáktornyai kir. jbiróság mint tkvi hatóság. Csáktornyan 1887. évi május hó 26-ik napján, 747 1-1

LECKÉKET
 FRANCZIA; OLASZ
 és
 ANGOL nyelvekből
 méréskelt díjazás mellett ad
FISCHER ENDRÉ
 tanár. 744 1-1

ÉN CSILLAG ANNA

 185 etm. hoz-
 szu örökös
 reley-hajam-
 mat, melyet az
 általam föltalált ke-
 nős 14 havi hasz-
 nálata után nyertem,
 mely megakadályoz-
 za a hájkiültel-
 ést, elősegíti a
 hajnövekedést és
 erősíti a hajbőr-
 uraknál elősegít egy
 teljes erős ana-
 konyvesség, rövid
 ideig való használat
 után a hajnak, va-
 lamint a száknak
 természetes színt és
 sűrűséget kölcsönöz
 és megőrzi korai
 szálétől a legna-
 gasabb korig. Egy
 készlet ára 60 kr.,
 1 ft., 2 ft. Postával
 küldés naponként a
 pénz előleges beku-
 ldtása vagy postautánvételt követően az egész vi-
 lagba. 701 10-20

CSILLAG ANNA
 Budapest,
 Király-utca 26.

ANDÉL J.-FÉLE
 új felfedezett
TENGERTULI POR
 pusztit
 poloskát, bolhát, szabót, molyt, oroszb-
 gárt, legyét, hangyát, pincszabogárt, ma-
 dár-molyt egyáltalában minden nemű
 rovar — majdnem természetfölötti
 gyorsasággal és biztosággal, — oly-
 formán, hogy a létező rovaroktól sem
 marad nyoma sem, marad annak.
 — Valódi minőségben és olcsó áron
 kapható:
 Prága Andél J.-féle
 györfv. kerekesekecsében
 13. „a fekete kutyához” Husz-utca 13.
 Csáktornyan:
 TODOR JÓZSEF vegyes árukeres-
 715 4-4 kedésében.

Szerkesztési iroda: Fötér, Szt. Ferenciek háza, emelet balra. — Szerkesztővel értekezni lehet *mindennap* 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény **Margitai József** szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal: FISCHEL FÜLÖP könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyilvánterkek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:
Egész évre 4 frt
Félévre 2 "
Negyedévre 1 "
Egyes szám 10 kr.

Hirdetések megelfogadtatnak: Budapesten: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukas M., Oppelik A., Daube G. L. és társánál és Herndl. Brünben: Stern M.

Nyiltér petitsora 10 kr.

➤ MAGYAR ÉS HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP. ◀

A Csáktornyaán székelő „Muraközi tisztai önégegyező szövetkezet“, a Perlakon székelő „Alsó-muraközi takarékpénztár“ és „Önégegyező szövetkezet“ s a Stridon székelő muraköz-hegyvidéki közművelődési „Önképző-kör“ hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Éljen a király!

Vigadj Zalamegye, Csáktornya, Muraköz vidéke, öltö magadra diszruhát, rakd fel legdrágább ékszereidet, mert királyod jön hozzád, igazságos és dicsőséges királyod!

Boldog muraközi nép, amely színről-szinre láthatod Szt. István utódját, dicsően uralkodó királyunkat! Te, amely századok óta a hon üdvéért aggódó, küzdő hősokeket láttál, — te amelynek földje takarja Zrinyi Miklós, a hős és költő, tetemét, — te amely a magyar hazához mindig tántoríthatlan hűséggel viseltetted, — te hű nép, hűséged jutalmat lelt!

Ime, ti jó muraköziek, megvirradt reátok a boldog nap, amelyen törhetlen hűségtetek adóját lerakhatjátok a bölcs király elé, aki a lelki nyugalmat, a megelégedést megszerezte az országnak.

Te boldog, szabad nép! Az a dicső nagy király, aki teljesítette az ország régi kívánságát, a hazaszeretettől lángoló honfiak hő vágyait, az a szentkoronás fő itt van köztetek! Hódolhattok a legnemesebb arc fennkölt vonásai előtt, s az onnan kisugárzó méltóságtól, bölcsesség- és felségtől ihletetten, mint egy szent legendát el fogjátok beszélni unokáitoknak e napok látományait.

Mert mint az ég legfényesebb csillagzata, a felséges nap, szétárasztja sugarait a földön, úgy a társadalom legfényesebb napja, királyunk is atyai gyöngédséggel teljesíti magasztos küldetését, melyet a gondviselés reá bízott, mindig egyenlően, sőt mindinkább fokozódó szeretettel hordozza szíven népeink üdvét, javát. Nincsen a birodalomnak legtávolabb, legrejtettebb zuga, melyre nem terjedne ki atyai gondviselése; nincsen nemzet, osztály, község és felekezet, melytől megvonná atyai kegyelmét és szeretetét, mely a vész óráiban, a baj perczeiben nála, mint jó atyánál nem keresne, nem találna menedéket, enyhülést vigasztalást. Mindnyájan szeretjük azért királyunkat, mint gyermekek atyjukat szeretik, de tiszteljük is, mert a gondviselés Ő Felségét nemcsak a társadalom legmagasabb polczára, a trónra emelte, nemcsak fejére tette a fényes koronát, hanem szívet s lelkét is a legfényesebb tulajdonokkal díszítette. Ő legtisztább tükre az emberi és fejedelmi erényeknek, Ő a vallásosság, igazság és nagylelkűség legremekebb eszmény- és mintaképe.

Örülj tehát Zalamegye, Csáktornya városa és Muraköz, mert eljött a te megkoronázott jó királyod.

Szívének azon forró szent óhaja szálljon fel az ég Urához, a magyarok Istenéhez, hogy ezt a bölcs, dicső nagy királyt, a mi keblünk legmélyéből hön szeretett és imádott urunkat áldja meg és igen soká éltesse! Uralkodása alatt jöjjön el a haza fénykora; azon fénykor, amelyről a dalmok azt mondja: a hegyek hoznak békét és a halmok igazságot; azon fénykor, amelyről a próféta jósolja, hogy a népek békében ülnek, kiki szőlője és fügefája alatt, menten minden baj-, nyomor- és aggodalomtól; azon fénykor, melyben megszűnik az irigykedés és gyűlölet, s az emberek barátságosan, egyetértésben és testvériesen körülállják a trónt, közreműködnek a haza felvirágoztatásán és emelkedésén.

Isten hozta Ő Felségét!

Éljen a mi szeretett királyunk!

TÁRCZA.

Légy üdvözölve!

Légy üdvözölve, Felséges királyunk!

Légy üdvözölve! ki ma megjövé!

Légy üdvözölve! hogy akét mi vártunk:

Te, ma kis városunkba érkezél.

Kicsiny e város, ámde hű szívének

Redői közt nagy kincset őrizünk.

A honszerelmet őrizzük szívénekben . . .!

Arany ez, színarany, melyet soha

Sem fog meg a hűtlenségnek rozsdája,

Repüljön bár új ezredővö tova.

A színaranyra szennyfolt nem ragad:

A hű szívének magyar — magyar marad.

Itt áll a vár, a hősi Zrinyieknek

Ős vára, mint egy régi ballada,

Mely néma bár, de mohlepott kövéről

A honfiszív sokat tanult vala.

Szeretni a királyt s a szent hazát!

— A honfiak itt megtanulhaták.

Szeretjük édes, drága szép hazánkat,

Szeretjük a királyunk jó szívének.

Szeretjük, mert ő is szerette mindig

Balsors üldözte árva nemzetét.

Örökre tündökül a gyöngy, melyet

A jó király ejtett Szeged felett . . .

Közénk ha jó dicsőséges királyunk:

Engedd meg oh, népünknek Isten!

Engedd meg azt, hogy zenjje el mivélünk

Költő Zrinyieknek áldott szelleme

A szent szabadság bibájos dalát:

„Isten segítsd meg a királyt s hazát . . .!“

Csáktornya multjából.

Egy reánk nézve érdekes könyv jutván lapunk egyik barátja S. J. plébános úr szívesége folytán kezemre, megragadom az alkalmat, hogy lapunk t. olvasóival annak Csáktornya multját illető részével megismertessem. Azt hiszem alkalmasabb időt keresve sem találhattam volna városunk multjába pillantanunk, hogy fellebbentjük a történetét takaró sűrű fátyolt, mint a mai, amidőn Ő Felségét, királyunkat, Csáktornyaán és vidékén látni szerencsések vagyunk.

A régnult dicső napok emlékei a hazaszeretett fényes bizonyítékai, a melyek a csáktornyai várban

lejátszódtak, megújulni látszanak előttünk. A dicső vár most is áll, csak a viszonyok és az emberek változtak. Hajdan az ellenségtől rettegett várat harcziast térfaik lakták s fegyverrel kezökben szolgáltak a királynak és a hazának; most a régi várat békeszerető polgárok veszik körül, kezökben a földmivelés, az ipar, a kereskedelem és tudomány eszközeivel és fegyvereivel, készek a trónt és a hazát a felvilágosodás és béke századának fáklja világa mellett szolgálni.

A régi latin könyv Sz. Jeromosnak, Muraköz szülöttének életét írja le, s több érdekes adatot szolgáltat Csáktornya multjából. A könyvet 1752-ben Bedekovich pálosrendű szerzetes írta; adjuk át neki a szót. Csáktornyaán a rómaiak idejében Aquama volt a neve, amint ezt Lazius és Schönleib műveikben bizonyítják; de ez elnevezés valósága mellett Csáktornya fekvése is szól, mert valamin Csáktornyaát és vidékét — két víz között fekvő — el lehet nevezni szigetnek, egy rómaiak idejében is a várost magát el lehetett nevezni Aquama nak, vagyis vizes, mocsáros helynek, mivel a vár posványos helyen, vizek között fekszik.

Hogy milyen volt a rómaiak idejében a vár, arról a történelemben semmi sincs feljegyzve; valószínű mégis, hogy valami római prefektúra volt, mely az idők viszontagságai és a népvándorlás következtében elpusztult, amint ezt a romokban talált kövek bizonyítják.

Mikor a rómaiak Illyriát elfoglalták, az elfoglalt területekre prefektusokat állítottak, akik közül egyik Muraközben foglalt helyet; ezt bizonyítja egy, a csáktornyai vár falába helyezett s most is látható római

Az ujvári kastély.

Festetics Jenő gróf úr kastélya, ahol a király Ö Felseje és kísérete a hadgyakorlatok alatt lakik, Csáktornytól mintegy negyedóránnyira kies ponton, a Stajer-Alpeselek végső nyújtványain fekszik. A kastély udjonat-ú, csak néhány évvel ezelőtt épült renaissance stílusban. A kastély előtt délre fenyves ligetek, keletre gesztenyefasorok, nyugatra díszes virágzónyegek terülnek. Maga a park nem igen terjedelmes, de annál lélekesebb és esz- nosabb. A kapu bejáratát a előtt egy styliszéri örház vonja magára a figyelmet; nem messze ettől a susogó fe-nyő- liget illatos lombjai között egy kies üdülőhely kínál pi- nést, távolabb regényes helyen Malikóczyknak, Bajesa- vár híres kapitányának, a Zrinyiek korát felidéző relief szobra állítja meg a sétálót.

De tekintünk szét a kastélyban; mindentűt nagy- úri comfort és izlés. A földszinten a torony aljából a dobányzó szobába értünk; ez rendeztetett be Ö Felseje itt tartózkodása alatt cerele-k tartására; a drága perzsa szőnyegek, kerevetek, támlányok, antik-vázák, majolikák, szekrények s egyéb értékes régiségek, a roccoco kan- dalló sat., valami középkori lovagok termeibe varázsolja a szemlét.

Innét a gróf úr kényelmes írószobáján keresztül, amely ezuttal Ö Felseje főhadsegéde számára van fen- tartva, a tágas ebédlőbe jutunk, amelyben az udvari ebé- dek tartatnak. A földszint többi része és a souterrain a szolgálattevő személyzet és a konyhák számára van berendezve.

Az emeleten a gróf úr tágas elfogadó terme Ö Felseje dolgozó és elfogadó termetül szolgál. Ritka nagy- ságu valódi régi perzsa szőnyeg borítja a díszes par- kettet. A terem kerekfülkájában van elhelyezve a király íróasztala: innen Csáktornya felé a park virágzónye- geire nyílik kilátás. Az elfogadó terem közvetlen szoms- zedságában van Ö Felseje hálószobája. Ebben legin- kább lekötö a figyelmet a csáktornyai vár mult századbeli hű képmása, művészi kivitelű festményben s tornyában működő óraszerkezettel.

A szomszéd szobát, amelyben a gróf úr díszes ké- zikönyvtára van, valamint még számos termet az udvari kíséret lakja. A kastély melletti vendégszobákban van- nak elhelyezve az udvari hivatalok és tisztségek.

A kastélytól nem nagy távolságra esik a hadgya- korlatok színtere, ahová egyujjonnan készült út vezet. Szóval: bizonyosra vehető, miképp a nemes gróf vendégszeretete által fűszerezett kényelmet király Ö Felseje a kies ujvári kastélyban feltalálja.

KÜLÖNFÉLEK.

— **A király Ö Felseje kísérete** Csáktor- nyán. Katonai személyek: Thurn-Taxis Imre herceg főlovászmester, lovassági tábornok; Wolken- stein-Trostburg Henrik gróf, főkönyhamester; Paar Ede- gróf, altábornagy és Popp Leonidás báró altábornagy fő- hadsegédek; Benkő alezredes testőr-parancsnok; Flieszer báró, Weigelsperg Frigyes és Resch Antal őrnagyok szárnysegédek; Dr. Lányi főörzsorvos; Claudi lovag udv. tanácsos. Külföldi attachék: Deine őrnagy, német; De Pange és Comte de Ville-Neuve századparancsno- kok, francia; Keith-Traser ezredes angol; Cirutti ezre-

sírkő, a melyet a hagyomány szerint akkor találtak, amidőn Zrinyi Miklós a vár alapját ásatta: A sirkő- vön a következő felírás olvasható:

P. ANTONIUS CLA. FAVORIS L. F. AN. XXV. CLAUDIA T. F. DACUMENA AN. XXXV. FA- VENCIA ERES FACI CURA.

Egy szerzetes 1750-ben a következőleg magya- rázta a feliratot: Publius Antonius, Claudii Favoris Lucii Filius, Anno 25. Claudia Titi filia Daecumena Anno 45. Favencia heres faciundum curavit.

A hagyomány szerint azon a helyen, amelyen most a vár áll, volt egy magas és széles torony, mely néhány emelettel bírt. A torony sánccsal és vízzel volt körülvéve és folytonosan őrséggel volt ellátva. Ezen toronyban a prefektusok és a nép háborus idő- ben menedéket kerestek.

A leírt állapotban a vár 1266-ig maradt, amely évben IV. Béla magyar király Muraköz urát, Csák Dömötört, Szlavonia bányává tette, Timonius Rumanius és Bombardius vélekedése szerint a csáktornyai várat Csák Dömötör építtette. Ezt megerősíti az auctor és a szó etimológiájából is így következteti: 1.) Magyar nyelven tantum annyit tesz nint csak, torony pedig turris, következképp Csáktornya annyit jelentene, mint tantum-turris (csak torony.) Minthogy pedig régi időben, vagy talán akkor is, amidőn Dömötör a Muraközt megkapta, a vár helyén nem volt más, mint csak egy torony, azért a régi Aquama nevet magyarra: Csáktornyára változtatta annál is inkább, mert ő maga is magyar volt. — 2.) Szláv nyelven čako annyit tesz, mint szülő, turan pedig: torony, következképp čakovturen szülőtoronyát jelent. Mivel pedig Dömötör a Csáky családnak feje, szülője volt, a gyarmatot szláv nyelven Čakovsznek (szülőgyarmatnak) nevezte el, mert vesz (vec) annyit tesz latinul mint vicus (falu, gyarmat). E gyarmat később mezőváros lett és a várral együtt magyar nyelven Csáktornyanak, szláv nyelven Csákovsznek (Csakovecznek) neveztetett el. 3.) Az is lehetséges, hogy Csáky Dömötör ezen elnevezéstől vette fel a Csáky nevet, vagy pedig, ha már előbb Csákyknak hívták, akkor ezen nevet a saját és családja számára megtartotta, megerősítette. Hogy Csáky a torony körül épületeket emelt volna, vagy pedig a falut, amely a vár mellett épült, mezővárossá*) tette volna, erről a

*) Mezővárossá (oppidum) tudvalevőleg a Zrinyiek alatt emel- tetett.

des, olasz; Caonda kapitány románai; Zueff ezredes, olasz; Valles ezredes, spanyol; Koka-Milovanović alez- redes, szerb; Platen százados, svéd. Polgári hivatalno- kok: Pápay István udv. tanácsos kabinet-irodai osztály- főnök; Hahn Kornél, báró udv. titkár; Marzsó udv. fogal- mazó; Linger kormánytanácsos s udv. számv. főnök; Vor- licky udv. számv. tiszt; Loebenstein Henrik lovag. szertar- tási könyvvezető, Kállay István udv. tiszt; Doležalek udv. uti-pénztárnok, Brankó udv. szállásmester, Roek udv. furir, Gáber udv. ajtonálló.

— **Ö Felsejei** szobáinak butorzata Uj- váriban. Az elfogadó s dolgozószobában: egy di- vány, mellette asztal s székek, egy szekrény és az íróasztal. A hálószobában: egy garnitúra, ágy, márvány-mosdó állvány, toalettükör, a padlózat- ton perzsaszőnyegek, a falon a csáktornyai vár képe.

Üdvözljük a haza minden részéről, Horvát- és Stajeroszágból, a szomszéd megyékből, Zalamegyéből és vidékünkől az ünnepélyességekre városunkba össze- sereglett kedves vendégeinket! Legyen mindnyájuknak oly kedves a rövid ittlet, mint amily kedvesek és elfe- lejthetlenné nekünk eme örvendetes napok. Isten hozta kedves vendégeinket körünkbe!

— **Halálos ütés.** Szmolkovits Ferencz gi- binai lakos, molnárnál m. hó 30-án több nap- számos árokással volt elfoglalva; köztük egy általános ismert zavart elméjű is, kit a többiek — mint rendezen ez alkalommal is — folyton hecczeltek; különösen egy 18 éves molnár inas. Mignem a türelem elhagyta s társai biztatására a kezében lévő kapát oly erővel vágta a molnár inas fejébe, hogy az menten ketté vált. Életéhez nincs remény.

— **Gyászhir.** Janzsekovits Ferencz strí- dói nyug. tanító m. hó 30-án, 86 éves korában végegyengülés következtében jobblétre szende- rült. Nyugodjék békében!

— **A zalamegyei tanítók** Kanizsán tartott közgyűlésükön elhatározták, hogy jövő évi közgyűlésüket Csáktornyan tartják meg. Csák- tornya városa méltán örül e határozatnak.

— **Kinevezés.** Alszeghy Alajos közs nép- tanító s polgári iskolai s. tanítót a nm. közok- tatási ministerium a csáktornyai polgári iskolá- hoz rendes tanítóvá nevezte ki.

— **Nagy tűzvész.** Nedelicz község lak- lakóinak szeptember 2-án szomorú napjuk volt. Több mint 25 gazdának házáat, gazdasági épüle- tet, gabonáját, takarmányát s a t. tűz emésztette fel. A tüzet 2—3 éves gyufával játszó gyerme- kek hozták létre, akiket szülőik felügyelet nélkül otthon hagytak. A kár meghaladja a negyven- ezer forintot. A vész helyén csakhamar megje- lentek a csáktornyai tűzoltók, azonban a men- tésben hátrállatva voltak, mert a kiszáradt ku-

történelem nem szól, miért is — az auctor véleménye szerint — Csáky Dömötör Csáktornyanak inkább ne- vet adott, minthogy azt építtette volna; tehát inkább elnevezője, mint alapítója volt.

Valamint nem tudjuk, vajjon Csáky Dömötör bán után Szlavonia és Horvátország bányái közül valamelyik Muraközben lakott volna, ép úgy nem tudjuk, vajjon a csáktornyai torony mellé a bánok közül va- lamelyik épületeket állított volna; ugyancsak annak sincs nyoma, hogy Laecz István Erdély vajdája, Czil- ley, vagy Ernusztt de Hampe gróf, akik e vár birto- kosai valának, a várat megnagyobbították volna. Azonban gyanítani lehet, sőt valószínű is, hogy ezen híres és hatalmas családok, ezen egyszerű és kevésbé alkalmas lakáshoz lassan-lassan más lakásokat is épí- tettek. Midőn pedig 1554-ben Zrinyi Miklós Muraköz ura lett, a várat az ő grófi rangjához illő állapotba helyezte, több csinos helyiségre osztotta be, a lerom- bolt tornyot újra felépítette, az egész várat pedig sánccokkal és falakkal vette körül, különösen az egyik kapunál nagyszerű védfalat állított, amelyhez csak két hidon lehetett közeledni. Ugyanott nagyszerű fegyvertárt is rendezett be, amelyet mindennemű fegyverrel ellátott. A vár oly nevezetes volt abban az időben, hogy Grass. Fr. Magyarországról irt művé- ben azt mondja: „Kitűnik a csáktornyai vár, amely sem élelemben, sem pedig a kuttyákat visszatartó vízben nem szűkülökődik.“ — Nehogy pedig a vár ne- vét elveszítse, azért Zrinyi a kapu fölé egy nagy- szerű tornyot építtetett, melyet bádoggal fődített be és órával látott el. Ez 1562-ben történt, amint a Zrinyiek életrajzából kitűnik.

Hogy ezen időben a csáktornyai vár mily nagy- szerű volt, az kitűnik Tollius Jakabnak Witzén Mik- lós barátjához irt leveleiből, melynek töredéke Auso- niai jegyzeteiben fennmaradt: „A csáktornyai vár igen fényes és térs, a törökök ellen nagyszerű sán- czokkal van körülvéve s majdnem az egész várat víz veszi körül. Az egyik része, amely a város felé néz, erős védfallal bír. Csodálkozom, hogy a sok vad nép ostromlása előtt az épület fennmaradhatott. A vár bejáratát előtt török fegyverek vannak kiaggatva; ezen fegyverek többnyire arannyal és ezüsttel van- nak kiverve és drágakövekkel díszítve. A bejárás fe- lett látható egy vérrel befockszendezett zászló, amely a törököktől vétetett el. A váriban gazdag könyvtár is van, amelyben a következő nevezetesebb műveket

tak felmondták a szolgálatot. A hőség oly nagy volt, hogy a templom tornyának gombja izzóvá lett, a kereszt leesett, sőt a torony is égni kez- dett; csakis Herjavec csáktornyai tűzoltó há- torságának és ügyességének köszönhető, hogy a torony s vele együtt a templom a tűz martalé- kál nem esett. A tüzet, amely f. hó 2-án delu- tán kezdődött, csak másnap délben lehetett el- oltani.

— **Lapunk** t. olvasóink figyelmébe ajánl- juk Fiedler Gyula nagy-kanizsai fényképész hir- detését. Fiedler ur pár napig Csáktornyan fog időzni. Értekezhetni vele a kiadóhivatalba.

— **Új tankönyv.** A magas ministerium kiadásában megjelent a muraközi iskolák 3. és 4. osztályai számára Margitai J. képezdei tanár által szerkesztett horvát olvasókönyvek III. része. E tankönyv folytatása a ministerium által kiadott e nemű könyveknek. Az olvasmányok között van- nak földrajzi, történelmi, természetrajzi, természet- tani és gazdasági olvasmányok is. Amidőn ajánl- juk e könyvet a t. tanító uraknak, megjegyezzük, hogy a régi bécsi illyr olvasókönyvet ezután már nem szabad osztályban használni. Az új olvasó- könyv ára 30 kr. kapható Csáktornyan Fischel F. könyvkereskedésében.

— **Beküldetett** a »Segítség« emlékal- bum mely augusztus 20-ikára készült el s első példányai a szent-istván napi népünnepen bocsát- tattak forgalomba; a díszes mű nagy ivrét alak- ban jelent meg, összesen 44 oldalra terjedő tar- talommal, melyet a színes kemény boríték 4 oldala 48 lappal egészít ki; a 3 firtos példányok- hoz ezenkívül 4 oldalra terjedő zenemű-melléklet van csatolva. Az irodalmi közreműködők száma összesen 148-ra megy, a kik közül 45-en adtak verses és 103-an prózai dolgozatot. A rajzok száma több mint 80-ra terjed, 75 művész munkája. Az emlékalbum továbbá még 24 prózai dolgozatot tartalmaz. Továbbá emléksorokat és rövidebb dol- gozatokat valamint költeményeket számos kitűnő íróknak küldött be.

Szerkesztői üzenetek.

Stridó. Br. K. V. Nagyon örülünk, hogy báró urat mun- katársaink között láthatjuk. A »Római út Muraközben« című köz- lemény e lapok t. olvasóit kiválólag érdekelné fog a; mielőbb közölni fogjuk a »Muraköz« Tárcajában. Kérnök szíves közreműködöt ez- után is. — **Goricán. B. B.** A küldött alkalmi költeményt fel- használjuk. Atyja ügyében intézkedtem. — **A-Lendva. B. B.** »Nem kereste, megtalálta« elbeszélést megkaptam. Köszölk; eddig nem volt hely.

láttam: »Nagy Sándor aranyba és ércbe kötve, to- vábbá Vitelius, Ovidius, Horatius, Pescennius s a t. műveit. A könyvtárban láthatók híres királyok és férfiak arczképei. Ugyanott megmutatták nekem még Luther Márton és felesége arczképeit is. Megnéztem a grófi kertet is, amelynek szépségét szóval kifejezni nem lehet. Következtethetsz szépségére, ha a régi Alciniak kertjeit magad elé képzeled.«

A várnak ezen alakja Zrinyi Miklós és Péter, János és Adám utódai után megmaradt; kivéve, hogy belőle némely tárgyak a királyi fiskus és a kamarilla által eltulajdonítottak. A vár később Rákóczy láza- dása folytán némileg megrongáltott, de azért régi fényét megtartotta, míg a muraközi uradalom gróf Altheim Mihály János és Pygnatelli Anna kezébe nem került Ezen család eme uradalomba 1720-ban febr. 12-én lett törvényesen beiktatva. A tulajdono- sok a vár kijávitását a jószágkormányzó által azon- nal elrendelték, és pedig a legújabb építkezési mód szerint a várat két emeletre emelték, s uradalmi la- kásokkal vették körül, a helyiségeket pedig annyira felcsinosították, hogy nemcsak grót, hanem királyi is ellakhatott volna bennök.

Az érdemteljes pálos 150 évvel ezelőtt a követ- kezőkép ír a váriban szemléltékről: »A többi között a váriban látható egy szép oratorium, gyönyörű oltárral és a szt-miséhez szükséges ruhákkal; az oltár Szt. Jeromos tiszteletére emeltetett, akiről azt mondják, hogy Muraközben született.

Ezen oltáron Szt. Jeromos remete ruhában lát- ható és a kép oly szép, hogy messze földön alig ta- lálható hozzá hasonló. Még egy más oratorium is van az alsó emeleten, amely Xav. Szt. Ferencz tiszteletére emeltetett és abban az urad. tisztség szokott isteni tiszteleten jelen lenni. A vár szépségét nagyban eme- lik a szép lépcsők, melyek a felső emeletre vezetnek és kemény kőből készítve. A régi torony, amely a belső kapu felett állott, leromboltatott és a külső kapu fölé emeltetett s szintén órával lett ellát- va, hogy a cselédségnek az éjjeli időszakot adja tud- tára. Ez a vár jelenlegi belső képe; a külseje sok javítást kíván, amit — írja a pálos r. szerzetes — ha rendbe hozna, a nép által is dicsértetnék az egész ne- mes család.

(Folytatása követk.)

DIVAT, VÁSZON ÉS FEHÉRNEMŰ RAKTÁR.

NEUMANN VILMOS

divat, vászon, tehérmű, norinbergi, rövidárú, lábbeli
és kalap raktára

CSÁKTORNYÁN

Főutca és Deák-utca sarkán.

**Ajánlja az őszi idényre dus választékban érkezett
bel- és külföldi**

divatkelméket selyemből és gyapjuból;

SIMA ÉS MINTÁZOTT LEGUJABB GYÁSZKELMÉKET.

Továbbá:

női és uri fehérműraktárát
RUMBURGI, HOLLANDI,
KREASZ ÉS LEPEDŐ VÁSZNÁT.

Valódi chiffonok

(eredeti áru).

NAGY RAKTÁR

Lábbeli-, kalap-, napernyő és esernyő
s egyéb

férfi és női divatáru s pipere cikkek raktára.

Vidéki megrendelések pontosan és lelkiismeretesen eszközöztetnek.

DIVAT, VÁSZON- és FEHÉRNEMŰ RAKTÁR.

NAGY RUMBURGI, HOLLANDI, KREASZ VÁSZON RAKTÁR

VALÓDI CHIFFONOK

Kész férfi- és gyermeköltönyök.

POLLÁK GYULA

CSÁKTORNYÁN.

főtér, új takarékpénztári épületben.

AJÁNlja DÚSAN FELSZERELT

Őszi öltönyök,

TÉLI KABÁT, UTAZÓ-KÓPENY,

bunda és vízhatlan vadászkabátok
raktárát.

Továbbá nagy választék

KALAP, LÁBBELI

ÉS

fehérnemű

urak és gyermekek részére.

Minden a legjutányosabb árért.

— Vidéki megrendelések pontosan és lelkiismeretesen eszközöltetnek. —

Nagy választékban.

Kalap-, lábbeli- és fehérneműek.

FÉRFI D I V Á T L Á S R T K

Radeini savanyukut-gyógyfürdő

2 órányira Luttenbergtől.

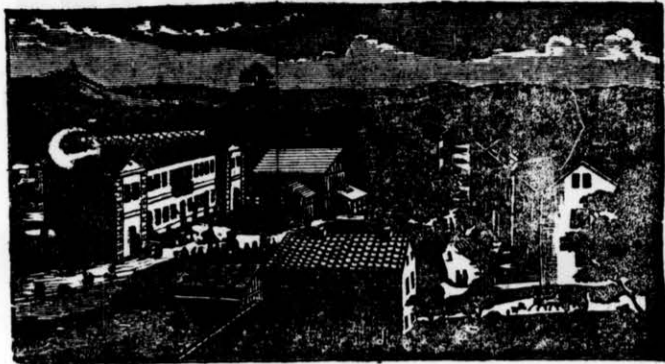
A radeini víz és gyógyfürdő a legjobb gyógyhatással bír: köbcsény, epehólyag, vesebaj, gyomorhaj, mirigydaganatok és nőbántalmakra.

A radeini savanyuvíz összehasonlítása más savanyuvizekkel:

Radeini 91-797. Petanezi 80-449. Giszshibli 43-793.

Egy fürdő 30 kr. Ételek és italok jó és olcsó áron. Szobák napenként 30, 40, 50 és 60 krért.

A radeini savanyuvíz friss tölésben kapható Csáktornyan Todor József-nél
Varazsdon: Moses M. nél.

Radeinska kisela voda i kupeli s: e,

2 vure daleko od Luttenberga.

Radeinska voda i kupeliste ima najbolse lekovitu jakost proti: alozi (giht) skro-felom. zucnom betegu, bubreznoj, — zeludacnoj, — i zenskoj bolosti.

Sravnjivanje radeinske vode s drugomi kiseli vodami:
Radeinska 91-797. Petanezka 80-449. Giszshiblianska 43-793.

Jedno kupeliste 30 kr. Pitje i jelo je dobro i fal
Jedna soba na dan po 30, 40, 50 i 60 kr.

MOZES B.

Fűszer, porcellán, üveg és bór-kereskedése

CSÁKTORNYÁN,

fő-utca zárda-épület.

Ajánlja dusan felszerelt

FŰSZER- PORCELLÁN és ÜVEGÁRU

ugyszintén bármely iparezélra való

nagy bórraktárát

a legjobb minőségben és legjutányosabb árak mellett.

MOZES BERNAT

VU ČAKOVCU

VU KLOSTARSKOJ HIŽI

preporuča svoji veliki zbiratek, od

SVAKEFELEKOŽE

sve za hižu potrebné

SPECERAJSKE ROBE I MELO

svake fele

glaze krčmarske cimentrane
stakle porcellainske i kame-
naté posude: sve po dobri i zá
najfalesu cenu.

MAYER TESTVÉREK

CSÁKTORNYÁN,

Ujvári-utca (a községi népiskola átellenében.)

Ajánlják minden ipar czéla dusan felszerelt

BÓRRAKTÁRUKAT

a legjutányosabb árákért és pedig cipészek részére:

a legfinomabb chagrin, zerge, lakk, borjubőr stb.

csizmadiák részére:

tehenbőr, bagaria pitlingi, béllésbőr, kordovány, chagrin

és mindenféle talpbőr, továbbá szijgyártók részére:

legfinomabb fénybőr stb.

BRAĆA MAYERA

veliku skladište za kože vu Čakovcu.

Pokehdob smo sklopleni trgovači s najveksimi unutrašnjimi i izvanjskimi trgovinami za KOŽE, smo vu onem položaju da

SVAKOJAČKE KOŽE

za šoštare, čizmare, remenare i satlere

ne samo vu najbolšoj kakvoći, nego i za najfalesu cenu moremo prodati.

Svaku osobu, koja s kožom barati, prosimo, naj se potrudu vu naš štacun i naj proba pri nas kupiti, da se toga osvedoči.

Stranjske naredbe budu se friško i dobro posredovale.

FIEDLER, GYULA

FÉNYKÉPÉSZETI MŰTERME

NAGY-KANIZSA

Városház-utca 5-ik szám.

Fényképek minden alakra és nagyságra, (u. m. látogató-jegy, Cabinet, Makart-, Boudoir-, negyedréti-, életnagyságu.) brillant festett, jelmez, tisztán, elegánsan készítettnek el.

Felvételek minden időben, bármely órában eszközölhetők.

Nagy választék menyasszonyi ékszerekben!

NAGY VÁLASZTÉK NÉVNAPI AJÁNDÉKOKBAN!

Alapítottott
1873. évben.

HERLINGER M.

Alapítottott
1873. évben.

óras és ékszerész Csáktornyan.

Van szerencsém ezennel a n. é. közönség szives figyelmébe ajánlani az ujonnan berendezett és dusan felszerelt

ARANY, EZÜST és

nagy chinai ezüst áruk raktáromat,

(főtér, az új takarékpénztári épületben) hol e szakmába vágó diszes

mindennemű ajándékoknak

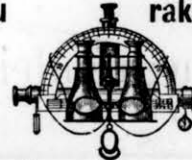
igen alkalmas tárgyak a legjutányosabban beszerezhetők. — Bátorodom még a n. é. közönség szives figyelmébe ajánlani jól berendezett

optikai áru

raktáromat

CHINAI EZÜST
ÁRUK

IGEN OLCSSÓ
ÁRÁKÉRT

Nagy választék születésnapi ajándékokban.

A
"ZALA"
politikai lap

Kiadóhivatala.

FISCHEL FÜLÖP

A
Munköz
magyar és német nyelvű lap
Kiadóhivatala.

könyv-, mű- és zenemű-kereskedése, papir-, író- és rajzeszközök raktára, könyv-
és könyvnyomdája, kölcsönkönyvtár és könyvkötészete

Nagy-Kanizsán és Csáktornyan.

Ajánlja a kor igényeihez képest teljesen berendezett könyvkereskedését, a bel- és külföldi irodalom jelesebb mű-
veivel dusan felszerelt raktárát, úgy közönséges mint diszkiadásban.

Továbbá:

Mindennemű
tankönyvek és szépirodalmi művek
nagy választékban.

Törvények, jog- és államtudom.
művek.

Hittudományi könyvek.

Orvosi és természettudományi s bölcsészeti
könyvek.

Kereskedelmi és gazdasági
szakkönyvek.

Nyelvtudományi
könyvek és szótárak

Kath. protest. és izr.
IMAKÖNYVEK
közönséges- finom és legdiszesebb kiadásban.

Ifjusági iratok és képes könyvek
olcsó és diszkiadásban.

1888. évre magyar és német
HÁZI NAPTÁRAK
ugyszintén fali-, eljegyzési és mindennemű szaknaptaarak.

Midőn még a 3000 kötet magyar és német válogatott művekből álló

KÖLCSÖNKÖNYVTÁRAMAT

is a n. é. közönség szives figyelmébe ajánlanám maradtam,
Nagy-Kanizsán és Csáktornyan, 1887. szeptember hóban.

Kitünő tisztelettel

Fischel Fülöp,

nyomdatulajdonos, könyv- és papirkereskedő.

ISKOLAI FELSZERELÉSÜL
föld- és éggömbök, fali olvasóablak, számoló-gépek, térképek, termé-
szetr. és tani ábrák, ország- és megyei térképek. Írás- és rajz
minták stb. stb.

Üzleti- és jegyzőkönyvek
kereskedők, ügyvédek, köz- és körjegyzők s gazdák
részére.

Községi- ügyvédi-, egyházi-, gyámsági-, adóvégrehajtás- stb. stb

NYOMTATVÁNYOK.

Irodai- és levélpapír
ugyszintén diszes kiállítású levélpapír dobozokban, a legujabb ala-
kokkal, betűvel és monogrammal.

Előfizetések
bel- és külföldi hírlapok és folyóiratokra elfogadtatnak.

Kitünően berendezett
KÖNYVNYOMDÁMBAN
legujabb divatu betűk és új szerkezetű gépek.
Könyvek, hírlapok, tabelláris nyomtatványok, árjegyzékek, meghi-
vók, (legujabb minták) névjegyek, üzleti levélpapírok s borítékokra
czimnyomás, falragaszok stb. a legjutányosabb áron és pontosan
készítetnek el.

Könyvkötészetem
szintén a legujabb gépekkel és eszközökkel felszerelve.
Mindennemű csinos tiszta bekötéseket, ugyszintén disz-
és pipere munkákat olcsó áron és gyorsan
készítetnek.

Kö- és könyvnyomda
könyvkötészet.
kölcsönkönyvtár.

könyv- és hírlap-
kiadóhivatal.
kölcsönkönyvtár.

Urednička pisarna :

Glavni pijac, fraterska hiža, lijevo na kon-
dignaciji. — S urednikom moći je svaki
dan govoriti med 11 i 12 vurom. — Sve
pošiljke tičće se začržaja novinah, naj
se pošiljaju na ime Margitai Jožefa
urednika vu Čakovce.

MEDJIMURJE

Izdateljstvo: Knjižara Fischel Filipova
kam se predplata i obznane pošiljaju.

Predplatna eina je:

Na pol leto 4 frt
Na pol leta 2 "
Na četvert leta 1 "

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći družveni, znanstveni i povuóljivi list za puk

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajućega činovničkoga družtva“ vu Čakovcu. — „Doljno-Medjimurske šparkasse“ i „Podpomagajućega družtva“ vu Prelegu. — „Gornjo-Medjimurskoga kulturnoga družtva“ vu Strigovi.

Izlazi svaki tijeđen jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Živio nam kralj!

Veseli se Zalavarmegjija! raduj se kraj medjimurski! Obleći na se svetešnju opravu, zaodeni se vu ono, kaj najlepšega i najdrag-sega imaš! Ar k tebi dohadja dični tvoj i slavni kralj!

Srećno si Medjimurje, da moreš videti slavno vladajućega kralja, pravoga i dostojnoga nasljednika sv. Štefana. Ti, koje si stotine za domovinu slavno vojujuće junake odhranilo, ti, kojega zemlja slavnoga i dičnoga Zrinyi Mikloša junacko telo pokriva, koje si prama svojoj magjarskoj domovini vu svako doba verno i dostojno se ponašal, kojega nebrojeni sini preležali su nedužne krvce za domovinu — tvoja vernost postigla je vezda obilnu plaću! Osvanul je evo tebi blaženi dan, gde štibru neporočlive svoje vernosti mudromu i dobromu svojemu kralju osobno vu ruke predati moreš za ona dobra, za onu zadovolšćinu, koju ti je dober tvoj kralj vu slobodnih i konstitucionalnih zakonih priskrbel!

Evo tu je med vami dični on kralj, koj je reztrgnul robske lance ugnjetavanoga naroda, koj je izpuniti dal najvrucije želje orsaga, tu je osobno med vami!

Kaj mi budete dali Medjimurci dragi? Nemate toga blaga, ne toga kinča, s kojim bi ga zadovoljiti, bolje rezveseliti mogli. Niti neprosi on od vas blaga niti kinčov. Ali ipak nekaj rad od vas vzeme, a to je nepremjenjiva i neporočna ljubav i vernost prama tronušu njegovomu, prama posvećenju osobi njegovoj! Ovo je on i najbolje zaslužil. — Ar kak vu ovom svemiru sjajno sunce rezsvetljuje i ogrěva sva stvorenja okolo sebe, isto tak i naš premilostivni kralj ogrěva družtveno naše življenje s onimi mudrimi naredbami i zakoni, po kojih orsag svoj ravna. Traki njegove ravnajuće i okrepljujuće otćinske milosti razgranjuje se po celom orsagu ter i vu najmenjšu kolibicu svakoga domorodca světlost i toplinu svoju vugodno pošiljaju!

Nema vu orsagu zakutka, nema niti pastirske hutice, kam se milost ova oživljujuća rezgranila nebi!

Nema vu orsagu naroda, vere, niti občine, od koje bi on otćinsku svoju ruku uztegnul! Posvud i vsigdar njegva pomoćnica ruka dobro deluje: krivice krši, pravice nagradjuje, siromake podpomaže!

Što nebi ljubil toga kralja? I što nebi za njega sve žrtvoval!

Imetek, krv i življenje aldujemo za njega svi!

Ar je on otec narodov, on je zrcalo človečanskih krēpostih, on je pravi kip pobožnosti, vere, velikodušnosti i ljubavi krščanske!

Veseli se anda Medjimurje, raduj se varoš Čakovec, pohodil te je, došel te je pogledati okorunjeni tvoj doberi kralj!

Iz dna srca zdizemo zato naše najtopleše molitve, ter je pošiljamo k dragomu Stvoritelju světa proseć ga da blagoslovi putovanje premilostivnoga nam i dobroga kralja, da mu podeli zdravje i dugo življenje njemu i visokoj njegovoj obitelji.

Da Svemoguću Bog njemu dopusti, da se pod njegovim mudrim vladanjem domovina naša podigne na vrhunec dike svoje; na on vrh, na kojem još bila nije. Na on vrhunec savršenosti, gde nišće nebude znal, kaj je jal i nazlob, gde budu svi narodi vu bratinskoj slogi i ljubavi okolo precvetenja domovine naše jednako delovali.

Bog te donesel Veličanstvo naše!
Živio mili naš kralj!

ZABAVA.

Slava kralju.

Veseli se Medjimurje slavno,
Veseli se, radostno popěvaj!
Ar kaj nisi dožvelo zdavno,
To dočekal vezda lěpi tvoj kraj.

Vi vtičće vu jata se složte,
Ter iz silah svih, koje vam Bog dal,
Pesme vaše denes glasno pojte,
Ar došel je k nam presvětli naš kralj.

Devojčice pletite mu vėnce
Od lěpoga cvětja ruzmarina,
Iz gatrůzah mu delajte sėnce;
Naj se veseli sva domovina.

Dobro došel! srećno došel med nas!
Veličanstvo ti, premili naš kralj.
Časti tebi nose srca svih nas,
Svi kričćimo: Živio nam naš kralj!

Sreća, zdravje posvud naj te prati,
Kud po zemlji našoj ti prohadjaš.
Ar blagoslov hoće tam ostati,
Veličanstvo ti gde se nahadjaš.

Dobro došel, srećno išel posvud!
Ferencz József premili naš vladar.
Niti nejdi od nas ti već nikud,
Oedi dobro živel budeš svigdar.

Kudgod hodiš, med nami šetuješ:
Polja naša, žitek naš, sve blago —
See kaj vidiš, kajgod pri nas najdeš,
Naj bu tvoje sve, kaj je nam drago!

Nikvog dara od teb neišćemo,
Od te žele Bože nas občuvaj!
Samo jedno milost tvu prosimo:
Domovinu brani nam i čuvaj!

Ljubav tvoja, otćinska tva briga
Prez pomoći naj nas neostavi;
Došlo kajgod — kakvogod kaštiga:
S tobom v ogenj i' smo na pripravi!

Dobro došel! srećno došel med nas!
Veličanstvo ti, premili naš kralj.
Časti tebi nose srca svih nas,
Svi kričćimo: Živio nam naš kralj!

Čakovec vu stareših vremenah.

Za rimsko doba zvali su Čakovec Aquana kak to Lazius i Schönleb vu svojim spisih do-
kazuju; polek istinitosti ovoga imenovanja sve-
doči takaj naravsko ležanje Čakovca. Ar kakgod
je moći Čakovec i njegovu okolicu imenovati za
med vodami ležeće mesto, tak su mogli Rimljani
sam varoš za Aquana t. j. močvarno mesto
zvati, ar grad baš i v takvom mestu leži.

Kakov je bil taj grad vu vrėme rimsko, od
toga nam povestnica nikaj nepripověda, nu brzčas
je bila tu nekoja rimska prefektura (predstojničtvo)
koja je tečajem vremena i prigodom selitbe na-
rodov izniknulo. Polek toga svedov i kamenje
vu ruševinah staroga grada prenadjeno.

Kada su Rimljani Iliriju osvojili, postavili su
vu pojedine osvojene kraje svoje prefekte (pred-
stojnike) od kojih jeden odredjen je bil i za Me-
djimurje To svedoci vu zid čakovskoga grada
zazidani nadgrobnni kamen, koj se još vezda vidi
i od kojega veli se, da su ga našli, kada je Zrinyi
dal fundament kopati za grad. Na nadgrobnin
ovom kamenu pisano je ovo:

P. ANTONIUS CLA. FAVORIS L. F. AN. XXV.
CLAUDIA T. F. DACUMENA AN. XXXXV. FA-
VENCIA ERES FARI. CURA.

KAJ JE NOVOGA?

Milostivni kralj.

Nezdavna smo pisali, da je vu Jászberényu eksploziviranje dinamita jednoga vojnika smrtno ranilo.

To je bil Kovács Lajos podčastnik husarski, koj je i potlam vumrl a za sobom ženu i osem lét staro dète v najvećoj nevolji ostavil.

Siromašna žena iskala je na više mestih pomoć a nemoguć ove dugo zadobiti, utekla se je k najvećemu i prvomu gosponu — našemu kralju. Dugo je čekala odgovor i kad bi već mislila bila, da niti ovdje uslišana ne bude, dobi najednokrat ovih danov pismo, v kojem joj gradski načelnik iz Jászberénya prijavlja, da je Njegovo Veličanstvo, milostivni naš kralj odredil, da se za uzdržavanje njenoga deteta semnajst lét po dvésto forintov na leto iz njegove kraljevske privatne kase davati ima.

Kralj i vincerlin.

Vu monovru pri Hüttelsdorfu, gde je i naš kralj polek bil, obseli su soldati jedne gorice. Vincerlini jako su se na to preplašili misleći, da jim vezda sve gorice pogaze i uniste. Jeden od vincerlinov bivši soldat, rezkurazil se je ter hoteci prositi za občuvanje goricah, postavi se pred jednoga višjega oficira, to ti opazi, da je taj sam kralj. Od straha nije znal, kaj bi rekel, ali kralj videći njegovu uzbunjenost, zapita ga, kaj bi rad?

Vezda je lépo ponizno povedal svoju prošnju a kralj mu reče: »Am vam bude kvar naplaćen!«

Istina je Vaše Veličanstvo, ali kvar more toliki biti, da nam gorice više lét nebudu rodile, onda pak ne bude moći šacati, reče vincerlin ponizno.

»No ako je tak, onda budemo na drugi način pomogli!« odgovori kralj, i taki zapové marš puhati.

Na trübentu digne se čela trupa, odide dalje i tak je lépa prošnja poniznoga vincerlina oslobodila gorice od nemilostivnih konjskih kopitah.

Samoubojstvo naprè povedano.

Vu Temesváru došla je ovih danov jedna stara ženska k sudu pripovedajuć i tužeć se, kak joj hoćeju sve prodati na licitaciji. Ja nemorem — reče — toga srama pretrpeti i zato sem već bila na obali Bege, da se vtopim, nu ipak sem si stvar malo premislila.

Prosim jih gospona kapitana, naj mi obećaju, da me nebudu tak prez pomilovanja zakopati dali, kak druge samoubojice, onda se vu ime bože mirno skončam.

Mudri kapitan videći s kim ima posla, vmiril je sirotu ter joj stvar tak vredil, da se nije morala skončati.

Exploziviranje.

Vu najnovéše doba jako gustkrat čujemo eksploziviranje sad vu ovoj, onda pak vu onoj fabriki. Nezdavnja pripetilo se je veliko eksploziviranje petroleuma, zatim dva eksploziviranja plina (gaza), gde su dva skoro smrtno ranjena, vezda pak čitamo eksploziviranje zu Zwackovoj fabriki v Budapeštu.

I ovdje su dva človeka tak posmodjena i obžgana, da je malo ufanja, da bi — osobito jeden — na življenju ostal.

Filoksera.

Nesrećni ov trsej pustošeci črv jako se je počel po našem orsagu širiti i pomnožavati. Od više stranah prijavljaju, da jim gorice na nikaj spravljaju i na milijune je vre kvara napravil. Vezda nam javljaju iz varoša Szolnoka, da se je tam vu četirih kotarih rezširil i silnoga kvara nanesel.

Ministerium odredil je, da se filokserom pomnožana gorička okolica pod pazkom drži.

Mlada osloboditeljica.

Pri Mohaču se je ovih danov jedna lépa sneha v Dunavu kupala; buduć je bila dobra plivačica, spustila se je dalje nuter vu Dunav. Jeden čas lépo je plavala, ali najednokrat zavrisne i počme pod vodu tonuti.

To je opazila 15 lét stara B. Jelena, koja je takaj znala plavati. Brzo skoči vu vodu za vtaplajućom se snehom, sgrabi ju moćno, ter srećno izvleče iz jakih valov Dunava.

Čeli Mohač dići vezda tu odvažnu devojčicu.

Béla vrana.

Prije nekoliko dnevoj prispela je prošnja jednoga človeka iz Belgrada k varoškomu poglavarstvu vu Szegedin, vu kojoj nabraja, kak je njemu jeden pošteni verovnik v silu pomogel ter prosi, da bi toga verovnika makar gdegod našli, ar on želi njemu povrnuti njegovo dobroćinstvo, buduć se je v Belgradu pomogel i zato neće dužen ostati svojemu dobroćinitelju.

To je denešnji dan bormeš prava béla vrana!

Nekaj za kratak čas.

Barometer. Hej kume, kaj mislite, bude li denes još dežđ? — popita Tomaš svojega suseda Balinta gleděć na oblačni firmament.

Hm, ako ovak ostane, onda ne bude, odgovori mudri Balint.

Dobro vino. Krčmar: Naj si premislju gospon doktor, denes noć mi je nekoj tat v pivnicu prederl i do 30 butiljov vina odnesel!

Doktor: Naj se batrivju moj gospone; ja budem zutra već znal, što ga je vkral, ar koj ga popije, zutra već za sigurno k meni dojde po vraćvo!

Toplomer vu školi. Šk. nadzornik: Da vidim sinek, jeli znaš dobro pametovati. Poveć mi samo, jeli se zmisliš na takovu zimu, koja je puno vugodneša bila od drugih zimah?

Učenik: Kak se nebi zmisil! Najvugodneša zima je bila lanjska, kada je naš gospon navučitelj četiri meseca betežen ležal!

Vinski dokaz. Profesor: S čim bi vi mogli to dokazati, da se svēt vrti?

Dijak: S trimi litri jakoga vina!

Mudra šala. Skoči doli s gornjega kata, ako se ufaš! reče jeden svojemu pajdašu.

Hm, to nije nikakov kunšt, ali skoči ti od sdola gor na prvi kat! odgovori mu taj.

Jeden frater ovak je reztolnačil 1750 leta taj napis: »Publius Antonius, Claudii Favoris Lucii Filius, Anno 25. Claudia Titi filia Dacumena Anno 45. Favencia heres faciundum curavit.«

Po vustvenom predavanju bil je na onom mestu, gde vezda grad stoji, jeden visoki i široki turen s nekoliko katov (štokov). Turen taj bil je obkoljen sanci i s vodom a bil je providjen stalnom stražom. Vu ovom turnu našli su prefekti i narod utočišće i obranbu vu taborskom vremenu.

Vu tom stanju obstojal je taj grad do 1266-ga leta, vkojem letu je kralj Béla IV. Csák Dimitrija za slavonskoga bana postavil. Po misljenju Timonius Romanuša i Rombarđuša je ban Csák Dimitrija taj grad zazidal. To i imenovanje njegovo na magjarskom jeziku isto znamenuje. Tantom znamenuje — csak (samo), turris — torony; dosledno anda: Tantum turris — Csák — tornya. Buduć pak vu stara vremena, ili morti i onda, kada je Dimitrij Čakovec zadobil, na mestu grada nije ničesa drugoga bilo, kak samo gori spomenuti turen, zato je on negdašnje Aquana imenovanje prenesel na magjarski Csáktornya, pokihdob je on magyar bil.

Drugoć na slavjanskom jeziku čako (čaca) znamenuje otca (roditelja), torony pak — turen, s toga napravljeno je ime: Čakovturen (otcov turen). Buduć pak je Csák otec i glava familije Csakove bil, s toga su nazvali Čakovves t. j. Csákova naselbina. Ves je latinski vicus, a horvatski selo — naselbina.

Ova naselbina postala je tečajem vremena tu-govišće, ter je poprijela ime Čakovec, Csáktornya.

Trećić, ako je moguće, da je Csáky Dimitrij ovo ime od toga imenovanja na se prijel, ili pak — ako su ga već prije toga Csáky zvali, onda je ovo ime za se i za svoju familiju pridržal. Da bi bil Csáky okolo turna hiže spozidal ili potlašnje selo za trgovišće*) napravil, od toga povestnica nikaj negovori. S toga pisec dobro dokazuje, da je Csáky Dimitrij samo ime dal a ne zazidal; bil je anda imenovatelj a ne graditelj toga grada.

Kakgod neznamo, jeli potlam Csáky Dimit-

rija koj od slavonskih ili horvatskih banov vu Medjimurju stanoval, isto tak neznamo, jeli koj od ovih banov polek čakovski grad hiže spozidal. Baš tak i od toga nema traga, da bi Laczk Štefan vojvodu erdeljski, Czillej ili Ernuszt de Hampe grof kak ladavci toga grada, bili ga povekšali.

Medtimga moći je sunjati, a i brzčas bude to istim najbliže, da su ove glasovite i velemožne familije k tomu jednostavnomu i neprkladnomu, stanovanju driga, pomalom sve vekša i vekša stanovanja podigli. Kada pak je 1554 leta Zrinyi Mikloš postal gospodar Medjimurja, on je pristojno k svojemu stališu taj grad uredil, na više lépih delov rezredil, zrušeni turen nazad podigel, čeli grad pak s sanci i debelimi zidi obkoliti dal, osobito je jaki zid zazidati dal pri ulazu, k kojemu je prek dvéh mostov dojtí bilo moći. Tu je i znamenitu oružnicu uredil, koju obskrbel je svakovrstnim oružjem.

Taj grad bil je v Magjarskoj zemlji onda tak glasovit, da je Grass Fr. od Magjarske pišuć, ova napomenul: »Čakovski grad odlikuje se, ar on netrpi niti na hrani, niti pak na pse nazad zdržećoj vodi.«

Da grad svoje ime nezgubi, zato je Zrinyi nad ulazom zazidal veliki turen, kojega je s plehom pokriti dal i s vurom obskrbel. Ovo zgodilo se je 1562 leta, kak se to iz životopisa Zrinyjev videti more. Da je taj grad onda bil veličanstven i glasoviti, to se vidi iz lista, kojega je Tallius Jakob svojemu prijatelju Witzenu Miklošu pisal, koje je Antonius vu svojih bilježkah sačuval.

Čakovski grad je sjajen i prostran; silnimi sanci je obkoljen proti Turčinu i skoro čeli grad obkoljen je s vodom. Jedna stran, koja prama varošu gleda, ima silni obranbeni zid — (beden). Čudim se, da je sgrada pod tolikimi nasrtanjim, navalami divjih narodov čela ostala. Pred ulazom grada povešano je tursko oružje; ovo oružje je vekšom strankom zlatom i srebrom okovano i dragim kamenjem izkinčeno. Nad ulazom se vidi s krvjom poskropljena zastava, koja je od Turčinov ozeta. Vu gradu nahadje se još bogata knjižnica, vu kojoj videl sem sledeća znamenita dela: »Aleksander Veliki« — vezan vu zlato; nadalje — Vitelius, Ovidius, Horacius, l'escennius itd. Vu knjižnici ovoj vide se slike glasovitih

kraljev i vitežkih junakov. Tu su mi takaj pokazali sliku Martina Luttera i njegove supruge. »Pogledal sem i grofov vrt, kojega lépotu opisati komaj je moći. Moreš si predstaviti lépotu toga vrta, ako pomisliš na negdašnje alcinejske glasovite vrte.«

Grad ostal je vu gori opisanim položaju potlam Zrinyi Mikloša, Petra, Adama i Ivana; samo nekoje dragoćne stvari bile su po kraljevskik fiškuših i po kamarillu odovud prisvojene. Grad je potlam prigodom Rákóczieve pobune prilično izkvarjen i okrnjen, ali zadržal je svoju sjajnost, dok nije došel na ruke grofa Altheina Mihalya i Ivana, pak Pignatelli Jane s celom gospostinom.

Ova familija bila je na ovo gospostinstvo leta 1720-ga i to 12 februara zakonom postavljena. Ladavci ovi taki su odredili i svojim gospostinskim ravniteljem naložili popravke grada. Ponajnovéšoj formi graditeljskoj podigli su grad na dva kata i s gospodskimi stanovanji obskrbeli, stanovanja pak su tak polepšali, da ne samo grof, nego i kralj mogel bi bil vu njih stanovati.

Zasluzni i vrédni jeden pavlin ovak piše od stvarih, koja je vu tom gradu vide.: »Med ostalimi vidi se vu gradu jeden oratoriu a s prelepim oltarom i sa potrebnom mešnom opravom. Oltar podignjen je na čast svetoga Jeronimuša, za koga vele, da se je v Medjimurju rodil. Na tom oltaru vidi se kip sv. Jeronimuša vu pustinjačkoj opravi a tak je to lépi kip, da mu se spodoben na daleko i široko nenajde. Još je jeden oratoriu na donjem katu, koj je podignut na čast sv. Ferencza xaverskoga. Vu ovom obavljali su svoju pobožnost gospodski činovniki. Lépotu grada povekšavaju lépe stěnje, koje na gornji kat vode a napravljene su od trdoga kamena. Da pak grad svoju starinsku znamenitost neizgubi, to je stari nad nutrnjim ulazom slojeći turen porušen i nad zvunešnjim ulazom podignjen i takaj s vurom obskrbljen, da družini noćne dobe na znanje da.

To je nutrešnji obraz grada, zvunešnji bi vnoga ponovljenja potreboval, kak to pavlin piše — a da bi ga v red postaviti dali, čeli narod bi pohvalil plemenitu familiju!«

*) Trgovišće (oppidum) postal je stopram pod Zrinyii.

egyk Ujváriban, a másik az uradalmi tiszti kastélyban. Az ujvári udvari marsall asztalhoz Lzuperszgek tisztartó mindennap hivatalos volt.

Hymen. Mayer Hermann csák-tornya kereskedő f. hó 15-én vezette oltárhoz Gráczban Moses Regina kis-asszonyt. Aldás kísérlje az új pár utjait!

Hangverseny. Lázár J. gordon-kamvész, a berlini zene-academia volt növendéke tegnap a „Hattyu“ vendéglőben sikerült hangversenyt rendezett.

Vilmos főherceg Ő Fensége a Zrinyi várban Samu képezdel igazgató urnál volt szálláson. Ugyancsak a képezdében számos szomszéd megyei notabilitás lakott és étkezett. Samu igazgató urnak Vilmos főherceg, többi vendégei és megyénk főispánja a legmelegebben köszönték meg az igazi szives magyar vendégszeretetet.

„Muraköz“ mult száma díszes kiadásban jelent meg. A lap ünnepi kiadása miatt t. munkatársaink belegegyezésével a megjelölt közlemények nem voltak a szokásos aláírással áltávtva; pótoljuk azt most. A vezércikket részben Schwarz rabbi urnak Ő Fensége születtésnapján mondott ünnepi beszédje szolgáltatta, a magyar költeményt Bálintffy úr, a horvát költeményt Gerencsér úr írta. Csáktornya történetének megírásánál Varga hittanár úr volt szives segítőkzezn.

Kárterítés. Az összeg, amelyet a katonaság a Csáktornya vidékén tartott lovassági gyakorlatok alkalmával a kukoricza s más veteményekben és ültetvényekben csinált károkkért a gazdáknak fizetett, összesen 1783 frtra rug. A kár tehát nem nagy. Tekintetbe veendő, hogy a kiküldött bizottság gen méltányosan járt el, mert mindenkinek

megadta azt az összeget, amit kért, s az e célra előírányzott összegnek csak mintegy fele vétetett igénybe.

Az orvosok és sósorsesz. Dacára annak a határozott ellenszenvnek, melylyel az orvosok mindenféle háziszter ellen viseltetnek, mégis alig van ház a fővárosban, melyben a sósorsesz egyenesen orvosi rendeltre ne volna otthon, mint olyan háziszter, mely csaknem nélkülözhetlen. Hirtelen rosszul létnél, fej- vagy fogfájásnál, náthánál, szemgyengeségnél, szagattásnál, csúszos bántalmaknál, tehát mind oly bajoknál, melyek a családokban gyakoriak: kitűnő hatással van. Rendkívüli szolgálatot tesz a Brázay-féle sósorsesz különösen faluhelyen, vagy ott a hol nem lehet gyorsan orvost kapni és pedig kitűnő szolgálatot azért, mert a legkülönbébb bajoknál azonnal lehet alkalmazni a hozzá tartozó használati utasítás szerint, melyben pontosan le van írva, hogy mely baj ellen miként kell alkalmazni E kitűnő háziszter minden nagyobb fúszkereskedésben és gyógyszerésznél kapható a használati utasítással együtt. Óvakodjunk azonban az utánzattoktól és csak valódi Brázay-féle sósorseszsz fogadjunk el.

Egy fejezet a fogak fenntartásához. Levelezőnk a következőket írja: A minap tudottam csak, hogy Popp J. G. dr. udvari fogorvos, a már 40 év óta általa készített és kitűnő hatása miatt az egész világon elterjedt Anatherin száj- zvből legközelebb készíti el az ötmilliomodik palaczkot. Most csak még azt kívánjuk konstátálni, hogy Popp dr.-nak nemcsak az Anatherin-száj- zve, hanem egyéb fog- és szájkonzerváló szerei is hasonló kedveltegnek és kelendőségnek örvendenek. A r o m a t i k u s fogpasztája,

melynek ára 35 kr., naponta ezren ként küldetik szét és nagy előszeretettel használják a szájjal együtt Anatherin-fogpasztája üvegtege-lyekben (1 frt 22 kr.) az előkelő világ legkedveltebb fogtisztító szere, mert egyéb előnye mellett a szájt hűsíti és kellemes szagot kölcsönöz neki. A fogpor barátai előtt nagy kedveltegnek örvend dr. Popp fogpora (63 kr.) míg oly egyének, kik elhanyagolás következtében odvas fogakat kaptak, kitűnő eredményyel használják a Popp-féle fogtömőt (Plombe.) melylyel mindenki maga tömöszölheti el — utasítás szerint — odvas fogait. Mint a fentiekből látható, itt mindenféle fog- és szájkonzerváló szerekről van gondoskodva Mindenki tudja, hogy az egészségg egyik főfeltétele a szájt és a fogak ápolása, melyeknek elhanyagolása súlyos következményekkel járhat. A fent elősorolt szerek minden hazai gyógyszerésznél és finomabb kereskedőnél kaphatók, de ajánlatos csak dr. Popp-féle készítményt kérni, mert számos utánzat és hamisítvány van forgalomban.

IRODALOM.

As itt felsorolt művek FISCHEL FÜLÖP könyv-kereskedésében Csáktornya folyton raktáron vannak és kaphatók.)

A „Magyar Ifjuság“, című képes folyóirat immár V. évfolyamát kezdette meg. Mint folyóirat átélte az élet, illetőleg fennállása azon határvonalát, melyen túl — ha megmarad eddigi irányja mellett igen tisztességgel jöszöhatunk, sőt biztosíthatunk neki. És úgy látszik, ezt már is bátran megtehetjük. Révai testerek, a busgó kiadó. kik e vájsalát megindítása által oly bokros érdemekre tettek szert a hazai nevelésügy terén hogy azokat Trefort minister is nemcsak elismerte, de a vállalatot az iskolai előjárások figyelmébe a legmelegebben ajánlotta ismét kezöbbe egyesítették a kiadás és

szerkesztés terheit. „Magyar Ifjuság“ mely megindulása alkalmával a legszöve chelt tüzte maga elé, öntudatosan halad és a most beakldött V. évfolyam első füzete, tartalom dísz, képek, kiállítás tekintétében megfelel a legmagasabb igényeknek és mind a várokzásnak, a mit az ilyen vállalatba szülök, nevelök és maguk az ifju olvasók írtzhatnak. Melegen ajánljuk a kitűnő ifjusági folyóiratot mely leányainknak, fiainknak a legszöve legnemesebb és legtanulmányosabb szórakozási eszközt nyújtja. Egy évfolyam világos könyvtárt tartalmaz és minden egyes darabja e könyvtárnak igazi gyöngye. Élıfizetési ára egész évre 6 frt, egyes évharmadokra 2 frt. Legszövezeröbb az előfizetési pénzeket Révai testvérek könyv-kiadóhivatalába — Budapest IV. Váci-utca 11. — küldeni. Mutatványszámokat szivesen küld a kiadóhivatal egyszerű levelezőlaponi megkeresésre.

Politikai napilapok u. m. A Budapesti Hirlap, A „Pesti Hirlap“. Az „Egyetértés“ A „Budapester Tagblatt“ stb. politikai napilapok egyes számonként naponta kaphatók lapunk kiadóhivatalában, ugyanott előfizetéssek bármely bel és külföldi lapra eredeti árón minden postadíj felszámítása nélküli elfogadtnak.

Idenek Csáktornya.

Szept. 7—15-éig.

A „HATYU“ szállodában.

Kohn Ignacz Zagráb — Frey Rudolf Bécs — Dresshing J. Warasz — Kunger Zaigmond Bécs. — Wetzel A Bécs — Kenda Tamás Bécs. — Hartmann N. Bécs. — Hirsch Adolf N. Atád. — Policzer Miksa N. Korpád Georgevits ezredes Szabadka. — Scherer K. Bécs. — Szöcs Pál Bpest. — Hirsch A. Bpest. — Cseresnyés N.-Kanizsa. — Bogvay N.-Kanizsa. — Kováts Kálmán min. tan. Bpest. — Gróf Deym Nandor Lesence-Tomaj. — Lassy W. Bécs. — Gridl A. Bpest. Kraupper E. Bpest.

„SZEIVERT“ szállodában Goitlieb E. Bécs Brenner József Barcs. — From Miksa Bpest. — Krausz S. Pécs. — Simonics Bécs. — Kaufmann S. Berzenze. — Weisz Béla, Bécs. — Japer V. Kanizsa. — Greiner József Bécs. — Kutner N. Bpest.

TEČAJ IV.

VU ČAKOVCU, 18. SEPTEMBRA 1887.

BR0J 37.

Urednička pisarna: Glavni pijac, fratarska hiža, lévo na kondignaciji. — S urednikom moči je svaki dan govoriti med 11 i 12 vrom. — Sve pošiljke tičüće se zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime Margitai Jožefa urednika vu Čakovcu.

MEDJIMURJE na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći družtveni. znanstveni i povuđljivi list za puk Službeni glasniki: „Medjimurskoga podpomagaјуćega činovničkoga družtva“ vu Čakovcu. — „Donjo-Medjimurske šparkske“ i „Podpomagaјуćega družtva“ vu Prelogu. — „Gornjo-Medjimurskoga kulturnoga družtva“ vu Štrigovi.

Izdateljstvo: Knjižara Fischel Filipova kam se predplata i obznano pošiljaju Predplatna cna je: Na celo leto 4 fr. Na pol leta 2 „ Na četvrt leta 1 „ Pojedini broji koštaju 10 kr. Obznano se poleg pogodbe i fal računaju.

Kralj vu Čakovcu.

Željno očekivani dan nadošel je Čakovcu varošu i njegovoj okolici. Njeg. Veličanstvo Kralj odlikoval je verni narod svojim pohodom Sjajnost kraljevskog dvora, od strane varoša uredjena lepa svečanost, radostni klik nebrojena narod a ostane nepozabljen vu dušah ovdešnjega naroda! Čakovec izkazal se je zaita! Do peto narodnih lepih zastavah, neizbrojeni nakiti farbah i zelenja, lepi napisu na trgovinah i javnih sgradah, vu paradu oblečeni magnati i višja gospoda, nebrojene lepe predprege i neizmerno mnoštvo naroda obrnula mali naš Čakovec ov dan na svetski varoš!

Rano jutro prešla je črez varoš gradečka vojnička banda pobudjujuć narod s lepim Rákóczy maršom na veliko pripećenje. Željeznička stacija već je v jutro ob sedmoj vuri bila mesto izvanrednoga sastanka raznovrstnih deputacijah.

Prvič Zalavarmegjija, koja poslanictvo vodil je Szvastics Benó vrhovni komeš, za njim Vasvarmegjija pod vodjenjem Radó oberkomeša; poslanstvo Vesprimske varmegjije pod voljenjem Vesprimske varmegjije pod vodjenjem oberkomeša Eszternázija; poslanstvo Somogjske varmegjije pod vodjenjem oberkomeša Tallian.

Ob sedmi vuri došli su Mihájlovs kardinal, Szécsenyi i Bedekovics ministri, Jekelfalussy min. tolačnik. Čroj herceg, Eugen nadvojvoda. Zicsy Ödön grof, Festetich Tassiló i Jenő grofi vu prelepoj magjarskoj gali. L pe gale vu viševrstnih farbah izvanredno

je lepi kip kazala na napunjenom peronu.

Ob 7-moj vuri prispeli su na kolodvoru Mihájlovs kardinal, Szécsenyi Pavel grof i minister. Bedekovics Koloman minister, Jekelfalussy ministerski tolačnik, Čroj herceg, Huber nadpukovnik i Eugen nadvojvoda. Najveć poslanikov bilo je vu magjarskoj gali (paradnoj opravi) oblečeno.

Točno ob pol deveti vuri nadošel je na staciji dugi dvorski vlak i prije nego bi taj bil čisto postal, skoil čil je kralj doli i pozdravil poslanictvo, koje ga je pričekalo i vu slikopolukruga tu namešteno bilo.

Vrhovni župan Svatists pozdravil je kralja vu ime varmegjije i vu ime varoša Čakovca, na kaj je kralj ovak odgovoril:

Radost vaša, koju ste meni izrazili našla je vu meni pravo mesto; primite moju zahvalnost za lepi ov doček i prijete! Nedvojim, da budem ovo kratko vreme, v kojem se budem med vami bavil, vu vugodne čase mojega življenja brojil!

Zatim je kralj ruku pružil Mihájlovicsu kardinalu i kratko vreme s njim se spominal, prijateljski pozdravil je Szécsenyi Grofa i Bedekovics ministra, učinivši pak par korakov napro, pružil je ruku Széll Kalmanu.

Njegovo Veličanstvo nagovorilo je još grofa Erdödy Istvana, Festetich Tassilu, Festetich Pavla grofove, zatim sel se je vu dvorsku kotiju s nadvojvodom Eugenom i odpedal se vu sed glasnog pozdravljanja i „é jen“ kričanja vu lepo nakinčeni varoš. Posvud putem bilo je neizmerno vno

liudstva vu najlepšem redu postavljeno i mirno čekajuće njegovo Velčanstvo. Osobito veliko je bilo oduševljenje vu varošu, gde je glas svh zvonov dostaie kraljevo na glas dalo. Kralj lepo je posvud putem odzdravljial klik i pozdravljial klik i pozdrave naroda, ter se posred varoša vu odredjeni stan v Zalaujvár (Pribislavec) k grofu Festetich Jenđu. Pred vелеlepim kaštelom pričekal ga je mladi grof od koga primivši srdacni pozdrav, odmah se je vu svoj stan odputil.

Ob deveti vuri prispela je deputacija varaždinske i belovarske varmegjije pod vodjenjem bana Hédevary na broju od 126 pošonah. Ob 10-toj vuri je kralj pesice v selu ležeću kapelicu, gde je Mihájlovs kardinal sv. mešu služil.

Potlam sv. meše počeli su skupljavati članovi pojedinih poslanictvah na istočnoj strani kaštela. Lepi je bil p gled na poslanictvo, koje se je polek kostonjov v polukrug poredalo, da kralja pozdravi. Naprovalo je medjimursko i susednih varmegjijah svečanstvo, polek ovoga zalavarmegjijnska i susedne deputacije s svojim oberkomeš, nadalje poslanstvo varoša Čakovca: Pruzsáč varoški sudac, Grész notarijus, Megla, Bencsák, Bernyák, Czvetkovics. Premecz, Neumann, Dr. Schwarz, Dr. Krasovecz, Wollák. — Zatim pod vodjenjem Csercsnyéasa predsednika sudbenoga stola poslanstvo juridičko, pod vodjenjem kr. sk. nadzornika Dr. Ruzsicske učiteljski sbor, pod vodjenjem poresničkoga nadzornika Radulovcsa financijalno poslanictvo, pod vodjenjem ravnatelja kr.

poštah poslanstvo pošarskoga i brzojavnoga činovništva, pod vodjenjem Benedikta verskoga predsednika poslanstvo židovske verske zadruge; taj kip polepsavala je s desna još horvatska deputacija pod vodjenjem bana Hédevarija sa lepom zastavom i vu paradnu opravu oblečenom višjom gospodom, garda i ognjogasci su svojom uniformom, odel trgovečki, kak takaj seljačtvo vu svetešnju opravu oblečeno, polepsavalo je i onak lepi kip skupljenih poslanstvah.

Ob jedenajstoj vuri započelo se je priimanje i saslušanje pojedinih deputacijah

Najprije primil je kralj nutrne tajne tolačnike i komornike.

Pri govori sv. meše primil je poslanictvo medjimurskoga kath. svečeničtva, koje je Mihájlovs kardinal pred kralja dope'al.

Mihájlovs kardinal izrazil je vernost i odanost redovništva prama njegovom Veličanstvu Na govor kardinalov odgovoril je kralj ove: Najvećem zahvalnostju primam pozdrav rimokatoličkoga svečeničtva pod mudrim vodjenjem Vaše Eminencije ležećega. Nedvojim, da budete vi i nadalje žurni apoštoli onih navukov i nastojanjah, koji podkrepljuju vernost prama tronuu i domovini, jače bratinsku ljubav i poštovanje obstojećih zakonov, na kojem polju morete vu svako vreme računati na moje priznanje i nepremisljivu moju milost!

Po tom je Njegovo Veličanstvo prijelo poslanstvo sombatheljske i vesprimske biskupije, vespr. biskup je

vernost i odanost ondesnjeg svećenstva kralju tolačil. Kralj ovak je odgovoril:

Osvedočen sem ob istinitosti vaših čustvah, kak takaj i otom, da po vas zastupano kath. svećenstvo brižljivo nastoji na tom, da vašim brigam povereni narod svigdar vu bratinskoj ljubavi i slogi živi, da se sa stanovniki ostalih drugih verah vu vernosti prama tronu nadeće. Blagoslov Višnjega naj vam podkrepi delovanje vaše; primite moju zahvalnost za vaše došastje!

Zatim došel je na red oficirski koruš ovdj koncentriranoga vojničstva, kojega vodil je pred kralja Catty baron general. Po tom sledila su poslanstva horvatska pod vodjenjem bana Khuen Hédervarija. Vekš del ovih bil je vu najboljšu magjarsku galu oblečen a bilo je med njimi nekoliko vu narodnoj seljačkoj opravi.

Poslanietvo varmegjije varažüinske na broju 72 persone prijel je kralj pod vodjenjem vrhovnoga komeša grofa Zichy Rubido; varmegjija belovarska i križeva ka, Belovar, Kritevec, Koprivnica, Ivanec pozdravili su kralja pod vodjenjem vrhovnoga komeša Budisavljeviča.

Buduć sva poslanstva nisu vlezla vu palaču, zato skupila se se vani vu parku (vrtnu) postavivši se vu polukrug. Med neprestanim „živio“ krikom stupil je kralj van med nje sprevadjan od Szécsenyi grofa i Bedekovich ministra.

Ban grof Khuen Hédervary pozdravil je njegovo Veličanstvo na horvatskom jeziku izjaveč, da ne samo vu ovom poslanstvu zastupane varmegjije i varoši, nego i cela Horvatska i Slavonija prez iznimke donaha svoj pozdrav ter na peldu svojih predvoj pripravna je svoju vernost prama tronuš krvjom i imetkom potvrditi.

Kralj odgovoril je na to v nem-kom jeziku: Veseli me i zahvaljujem vam, da je susedna čest Horvatska i Slavonija priliku mojega došastja upotrebovala ter putem poslanikov vernost svoju tolačila. Nisem nigdar dvojlil vu ljubavi i vernosti ovih kraljevinah i osvedočen sem, da to i vu buduće vu svako vreme zadržali budete. Moje najbolše žele sprevadjanu vas vu domovinu vasu, od koje dobrostanje navek me zanima, i od koje stanovniki moreju osigurani biti o mojem nepremislivom nagutju.

Po tom je kralj dobre pol vure spominal se s deputacijami, pojedine kotriže dal si je predstaviti i svakomu je par rečih šenkal.

Potlam odlazka horvatskoga poslanictva došla je deputacija varmegjijah naših pod vodjenjem vrhovnoga komeša Svastics, koj je kralja vu ime naše i susednih varmegjijah i oblastih sa jako lepimi rečmi pozdravil, na koje odgovoril je kralj ova:

S radostju primam izjave vaše vernosti i podaničke odanosti. Podpuno sem osvedočen o tom i hvalim vam za tu odanost! Odesite vašim doma moj kraljevski pozdrav i osiguranje moje milosti, ter budite osvedočeni, da vam budem navek zahvalen za one trude i brige, koje žrtvujete za napredok obćeniti, za blagostanje naroda!

Po tom spominal se je s poslanstvom jednu vuru i svakoga od poslanikov odlikoval je sa par rečih.

Zatim odputil se je vu veliku palaču, gde je prijel kralj, sude, učiteljski sbor, poštarsko i financijalno, sinovništvo, nazadnje pak poslanietvo židovske verske zadruge, koju vodil je Benedikt predsednik verski, a kralja pozdravil Vollač podpredsednik. [Kralj] lepo se je i ovim zahvalil i izrazil osvedočenje svoje glede njihove vernosti a završil je s tim, da ako oni na ovom putu i nadalje napredovali budu, te oni navek na njegovu milost računati moreju. Po tom dovršila se je ceremonija predstavljanja a kralj povrnuo se je vu svoj stan.

Tečajem popoldnevne posloval je kralj više verah vu svojoj poslovnicu a i s dvemi kr. vojničkimi stafetami obavil je delo.

Ob 6-toj vuri bil je dvorski obed pri kojem prisustvovala su 33 persone.

Buduć palača nije dosta proštrana, zato je maršalški stol bil vu čakovskom malom gradu, pri kojem bili su izozemki attaeši i vnoqi od kraljevske pratnje.

Na večer bil je varoš i selo Ujvár (Pribislavec) koje je takaj lepo naktučeno bilo, jako lepo rezsvetljeno. Kralj držal je po obedu opet dugši spomenek, po kojem otišel je na vrt, gde se je nasladjival vu lepom izgledu ovdesnje okolice.

Njegovo Veličanstvo je dneva 10-ga o, m. po poldan ob pol sedmi vuri otišlo iz akovca. Čast odhadjanja bil je za istinu izvanredno genjlil. Sunce je već zahadjalo, već se je i za daleke štajerske gore skriolo kada su na kolodvoru soldački i gradjanski velikaši, kak takaj varaško poslanictvo, i dvorska pratnje polukrug načinili, malo dalje je vu svetčanaj opravi postavilo, se vatrogasno društvo. Njegovo Veličanstvo izišlo je iz kolodvorske dvorane ter je s nazočeni generali, s ministri, sa hercegi nekoliko reči pregovorilo, kojom prigodom je Kralj Njegovo Veličanstvo opetovano g Svastits velikomu županu izjavilo, da mu je srdačan doček jako povoljen bil. Na svakom obrazu moglo se je opaziti genjliv i taroben izraz. Gdo je nazočen bil, nigdar nebude ove čase pozabil. Njegovo Veličanstvo je po soldački pozdravilo ter „s bogom“ reklo i vu dvorska željeznička kola stupilo, i med oduševljenim i burnim „Eljen“ krikom vnoqbrojnoga puka je odputovalo cd nas.

Strahoviti ogenj

Drugi dan ovoga meseca buknul je ogenj vu Nedeljku vu glavnoj vulici na orsačkoj cesti poleg velike oštarije. Vu hipu nastavlja veter prenesel je ogenj na susednu hižu i dok smo na mesto dobežali, već je prek ceste stojeća hiža vu plamnu bila. Odovud rezširil se je ogenj v jednom hipu s jedne i s druge strani vulice, i najlepša naša „Piac“ zvana vulica bila je vu dveih trih minutah vu plamnu. Za drugih par minut gorela je vzonarija i gospodarstvena stanja na farofu, a za 40—50 minut bilo je siromaštvo više 25 gospodarov vu prah i pepel pretvoreno. Da pak nisu vu dober čas još prispeli čakovečki ognjogasci, to bi bil i turen s cirkvom zgorel, ar se je od prevelike hie turen gori pod križom vu gal i križ dol opal.

Naglo nastavlja veter nije niti misliti dal, da se stanja obrane, narod skakal je javkajuč i plačuč sim tam, svaki nastojal je, da izbavi ono, kaj more. Ali malo, koj je kaj vrednoga obranil, Najviše jih se je vkanilo; nemisleč da bude daleko ogenj vsegnul, išel je vsaki susede branit, a dok je onde branil na stahotu svoju opazil je, da njegvo gori. Dok je pak doma dobežal, nije od hie mogel v stanje.

Vu parne skladjena krma, neizmlačeno žito, vu žitnicah zrnje, na dvorih skladjena drva i treš e, doma ostavlja prašiči i pernata živina, sve to ostalo je vu silnom ognju. Malo je ljudih, koji su si kakov komad oprave rubja i obuce osloboditi mogli, vnoqomu nije više ostalo, kak ono kaj je onda na telu imal, jedno dete v hiži pučeno, zadušilo se je v strahovitoj hie i dimu. Školski vrt, koj je stopram nekoliko let star i koj je stopram prije par let finoga ploda davati počel, čisto je oništen. Više stotju finih cepov, divjakov i gospodarokoga drevja a do 40 jabukovih, hruskovih i drugih maticah najplemeniteše vrsti, kak takaj do sto komadov najplemeniteših vceppljenih rušah nestalo je vu i celi vrt mora se znovič povati.

Najviše je ipak kvara na farofu, gde je izvan gospodarstvenih stanjah izgorela gospodin vicejaprištu sva krma, sva slama, lepa veika i tusta svinja, neizmerno vnoqo neizmlačenoga žita, vnoqo gospodarstvenih sredstvah, sva mladina, vnoqo drv i bezbrojne druge stvari.

I vu trgovini gosc. Löwensohna je strašen kvar nanežen, ar nikaj iz silnoga ognja oslobodit: nisu mogli. Zvun marhe, koja je na paši bila, nije mu ostalo njkaj.

Najlepša vulica „Pijac“ zvana, daje prežalostni kip nesreče ove, srce zaboli človeka, ako vidi, kak siromašni narod vu zdvojnosti narekuje i plače. Nema

kruha, ni oprave, nit stana, prisiljen je povdati se vu milost dobrih susedov.

Plać i narekovanje nevoljnih pogorelov kriči k vam dragi Medjimurci proseč vas milostinju, za bratinsku pomoč. Neodbijte prošnju onoga, koj vam k hiži dojde, nego dajte, kaj vaskoj more, dragi Bog bude vam naplatil a sveti Florijan bude vas občuval od spodobne nesreče!

G. Gy.

Za nedelske pogorelice ovim odpiramosabiranje dobrovoljnih prineskov izključivo do 1-ga oktobra, kakov god i najmenjši dar primemo.

Darovali su:

Uredništvo lista Medjimurje 1 frt.

Izdateljstvo „ „ 1 frt.

Uredništvo.

Kaj je novoga?

— Vezdašnji broj naših novin smo vu vekšoj formi izdali. Včinili smo to zato, da sva ona p-ipečenja, koja su se vu prošim tjednu vu Medjimurju dogodila, vu jednim opisati moremo. Vreme bude i po ovih pipečenjah odhadjalo po malen budemo pojedine dele svečanostih pozabili, ali spomen ovih dnevov ostane, dok jeden človek vu Medjimurju živl bude. Spomen pohod kralja bude od vnuka do vnuka prehadjal, preded bude vnuku od ovih pipečenjah govoril, mati bude svoje dete s pipečenjem ovih dnevov zibala, i tak bude dogodjenje prijjetja kralja od pokolenja do pokolenja se preneslo. Ove velike dneve opišuće denešnji broj naših novin. Naj čuva svaki otec ove novine da bude si mogel naprej zeti onda, kada bude se vu grob spravjal. Zadovolnostjom bude si mogel čitati od ovih dnevov, ar bude videl, da je našega velikoga kralja Medjimurje tak prijelo, kak se staromu dobromu imenu Medjimurja pristoji.

— Čakovca varaša je gospodin Bog zasigurno rad imal, kad je kralj ovdj bil ar lepše vreme niti nadjati se nigdo nije vuful, kaj je onda bilo. Izvan gospodina Boga se ima varoš zahvaliti g. Svastits Benč oberkomešu, koj je pri uredjivanju svečanostih vnoqo se trudil. A prem veliku zahvalu su vredni g. Vrancsis Károly varm. sudeč i Prusatz Alojz varaški birovi, koji su svigdi prvi bili, ako je okolici i varašu gledeč svečanosti, kaj potrebno bilo. Ovi dva se moreju zaistina deliti vu radosti lepoga uspeha s onimi, koji k komišiji spadajuč sve su včinili, da Čakovcu diku priskrbiju. Svim ovim imena izpisati neimamo dosta mesta, naj jih daruje čast i postovanje purgarah varaša Čakovca.

Za kvar

Kojega su vojniki napravili pri velikih vezbah na polju vu okolici Čakovca je vojnička kassa 1783 frtovo platila gospodarom.

Prvi i drugi den, kada je kralj vu Čakovcu bil, odvečer ob 6 vuri je na pjavu soldačka banda igrala, kaj je jezero do ačih i stranskih ljudih poslusal. Osmoga o. m. večer ob pol deveti vuri je Čakovec i Ujvár jako lepo razsvetljen bil. Njegovo Veličanstvo je na soldačke vezbe iz Ujvár (Pribislavec) do Sv. Roka po novim putu s sjajnom sprevadjanjem jahalo. ov put se na spomen prigodom boravljenje se zove királyut. Vnoqo i vnoqo jezer ljudstva je soldačke vezbe gledalo iz Medjimurja, Stajera, Horvatske i prek Murske okolice.

Proneveranje.

Kradjam i proneverenju nema kraja niti konca. V najnovese vreme proneveril je vu Velikoj Kanizi Löbl Maks knjigovodja ondesnje sparkasse dvadeset jezer forintov.

Löbl nahadja se pri toj sparkassi već dvadesetpet let a vu zadnjih pet let stopram napravil je to bezsramno proneverstvo, da je poštne pošiljke prijel a nije iste dotičnikom vručil, nadalje je peneze posudjavil na temelju krivih podpisov.

Ako se službeniku tolikih let verovati nemore, komu se bude onda poverovalo i na koga se bude moći zafati?

Mladi mašinst.

Pišu nam iz Szepeši-Szt. Györgya, da je vu székelyskoj izložbi jedna parna mašina za žito mlatici, koju je napravil Kelemen Imbrek dvanajst let star dečak iz Kisborosnye.

Taj dečak, sin jednoga poljedelca, videl je takovu mašinu prije dve leti, i tak mu se je dopala, da je i sam počel takvu delati. Pojedine dele zrezal je iz drevna prostom kusturicom, iz olova zlezal je potrebne česti vu modle napravljene od ilovače a potrebne posudice na pravil je iz pleha. Buduć pare nema, koja bi mašinu tirala, to je on napravil držek (ruču), s kojim vrteč mašinu giblje se i mlati.

S velikim začudjenjem glediju ljudi, kak dečak tolačić i opišuće svoje delo.

Najzdraveša hrana.

Puno se pogovara o hrani človečjoj; jeden za najbolše drži mesnate hraue, drugi pak za najzdraveše tvrdi sočivne hrane t. j. bilinske.

Meso jako vužiče krv i vnoqo više betegov za sobom vleče, kak bilinske hrane. Stari rekli su: „Meso dela meso“. Ali to je krivi sud. Vol nigdar mesa neče jesti, pak koliko mesa ima na svojem telu. Vnoqo je ljudih na svetu, koji v celom življenju neveda mesa a ipak su podjednjo zdravi, jaki i živu jako dugo.

Glasoviti doktorii Voit, Beaumont, Flourens i još vnoqi drugi jasno su dokazali, da je bilinska hrana vnoqo zdraveša i jakša za človeka, nego kakvogod dobro meso,

Za najhraniveše pak prenašli su melnate sočivnjace, kak je v prvom redu leča, bažulj, bob, grah i rizkaša a k tomu i pšenica.

Gde se narod vu vekšoj meri s ovimi bilinami hrani, tam se vu velikoj meri opaza večše zdravje, t. j. menje betegov a za čudo vidi se tam dugo življenje ondesnjih stanovnikov.

Vživajmo se anda bažulja i leča!

Ar beteg tak hitro škodit onda neče

Ubojstvo vu cirkvi.

Vu Catanearo baš je mešu služil plebanuš Giovanelli Lovrenc, kad najedenput skoči k njemu jeden človek ter iz revolvera dvaput na njega strelil. Siromak plebanuš taki se je zrušil i vu par časov dušu spustil.

Ogorčeni narod sgrabi nesudnoga vubojcu, koj vidoči, da s njim vezda nebude dobro islo, obrne revolver proti sebi i s jednim hitcom skončal je i sebe.

Rezpuknul se žep.

Vu Altenburgu bila je ognjometna svečanost. Jeden urednik te svečanosti imal je v žepu sredstva ognjometna, koja su mu se tam vu galu, eksplodirala i siromašnoga redateljta smrtno ranila.

Postenjak i škrtljivec

Na jednom bečkom kolodvoru bežal je ovih danov jeden človek sim tam strašno javkajuč. Jaj, jaj meni, ja sem za naveke nesrečen, ja se moram skončati, zgubil sem pet jezer forintov.

Puno se je ljudstva okolo njega zišlo i misleči ga za menje bogatoga, počeli su ga sazalovati. Najedenkrat stupi pred njega jeden poštenjak veleč: Neplačite i netugujte! Evo vam vaša mošnja, ja sem ju našel!

S velikim veseljem prime človek mošnju ter počmo peneze brojiti.

Kada se je osvedočil, da mu od pet jezer niti krnjear nemenjka, nasmehne se, izvadi jednu petiču, brzo ju hoće predati poštenjaku za nagradu.

Ovaj medjutim obrne se od njega nehoteti takov dar nad tolikim poštenjem prijeti.

Kad je dotičnik vu istom hipu izniknul, zeznali su stopram, da je to Al. Sandor bogati marhinski trgovac.

Moremo si misliti, kak su skupijasa nazočni lepo pohvaliti mogli.

Vodu soldatoma!

Starijašnja vremena nisu smeli soldati na maršu vodu piti i bilo je peldah, gde su i telesno katigovani bili soldati, koji su se na maršu vodu piti podstapili. Novese doba vidili su, da je to nepravilno i nemilosrdno postupanje. Ar človek po vrućini putujuči, poti se i koliko pota iz njegovoga tela van izajde, toliko mora se nadomestiti, ar telo prez vode živeti nemore baš tak, kak kuruza, drevo ili druga bilina.